

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra sociální patologie a sociologie

Riziko sextingu v elektronické komunikaci u vysokoškolských studentů

Bakalářská práce

Autor: Žaneta Rédlová
Studijní program: B 7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor: Sociální patologie a prevence
Vedoucí práce: Mgr. Stanislava Hoferková, Ph.D.
Oponent Práce: PhDr. Stanislav Pelcák, Ph.D.

Zadání bakalářské práce

Autor:	Žaneta Rédlová
Studium:	P16P0763
Studijní program:	B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Sociální patologie a prevence
Název bakalářské práce:	Riziko sextingu v elektronické komunikaci u vysokoškolských studentů
Název bakalářské práce AJ:	The risk of sexting in electronic communication among college students

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Bakalářská práce se zabývá fenoménem sextingu, které je stále více aktuálnější tématem díky stoupajícímu vlivu informačně komunikačních technologií. Teoretická část je rozdělena do několika kapitol, přičemž stěžejní částí je vymezení pojmu sextingu zahrnující jeho specifické formy, rizika, používané platformy a nástroje, legislativní rámec problematiky nebo charakteristika oběti. Dále je práce koncipována jako souhrn negativních dopadů sdílení osobních údajů vysokoškolskými studenty v kyberprostoru. Uvedeny jsou konkrétní kauzy a případy problematiky sextingu. Empirickou část tvoří kvantitativní šetření formou dotazníku, přičemž respondenty jsou studenti vysokých škol.

KOPECKÝ, Kamil. Rizikové chování studentů Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v prostředí internetu. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 110 s. ISBN 978-80-244-3858-0. ŠEVČÍKOVÁ, Anna. Děti a dospívající online: vybraná rizika používání internetu. Praha: Grada, 2014. Psyché (Grada). ISBN 978-80-210-7527-6. SZOTKOWSKI, René, Kamil KOPECKÝ a Veronika KREJČÍ. Nebezpečí internetové komunikace IV. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 177 s. ISBN 978-80-244-3911-2. HOLLÁ, Katarína. Sexting a kyberšikana. Bratislava: Iris, 2016, 165 s. ISBN 788081530616. MLČOCH, Miloš. Komunikační výchova a školská praxe. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012, 236 s. ISBN 978-80-244-3016-4. KOLOUCH, Jan. CyberCrime. Praha: CZ.NIC, z.s.p.o., 2016. ISBN 978-80-88168-15-7.

Garantující pracoviště: **Katedra sociální patologie a sociologie,
Pedagogická fakulta**

Vedoucí práce: **Mgr. Stanislava Hoferková, Ph.D.**

Oponent: **PhDr. Stanislav Pelcák, Ph.D.**

Datum zadání závěrečné práce: **22.1.2018**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala pod vedením vedoucí bakalářské práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne .....

.....

Žaneta Rédlová

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucí mé práce Mgr. Stanislavě Hoferkové, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady. Dále bych chtěla poděkovat svým nejbližším, kteří mi byli oporou.

Anotace

RÉDLOVÁ, Žaneta. *Riziko sextingu v elektronické komunikaci u vysokoškolských studentů*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2019. 47 s. Bakalářská práce.

Bakalářská práce se zabývá fenoménem sextingu u vysokoškolských studentů. Teoretická část obsahuje základní informace o sextování, které zahrnují zejména motivaci pro realizaci sextingu, typologii účastníků a platformy umožňující šíření sexuálně explicitního obsahu. Sexting představuje jednu z forem rizikového chování, a proto je práce psána v souvislosti s potenciálními riziky, které se mohou vyskytovat v podobě porušování právních norem. V rámci empirické části bylo realizováno výzkumné šetření formou dotazníku. Hlavním cílem bylo zjistit výskyt sextingu u vybraných vysokoškolských studentů, zároveň poznat jejich motivy a postoje k sextování. Výsledky prokázaly velmi vysokou prevalenci sextingu mezi dotazovanými studenty, zejména pokud se jednalo o sextovky sdílené v partnerském vztahu.

Klíčová slova: sexting, riziko sextování, sexuální rizikové chování, vysokoškolští studenti, kvantitativní výzkum.

Annotation

RÉDLOVÁ, Žaneta. *The risk of sexting in electronic communication among college students*. Hradec Králové: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2019. 47 pp. Bachelor Degree Thesis.

The bachelor thesis deals with the phenomenon of sexting among college students. The theoretical part contains basic information about sexting, which includes motivation for realization of sexting, typology of participants and platforms for dissemination sexually explicit content. Sexting is one of the forms of risky behavior and therefore the work is written in relation to potential risks that may occur in the form of violations of the law. The practical part consists of the quantitative research methods done by questionnaire technique. The main aim was to find out the occurrence of sexting in selected college students and to get to know their motives and attitudes to sexting. The results showed the very high prevalence of sexting among the interviewed students, especially when the sexts were shared in a relationship.

Keywords: sexting, the risk of sexting, sexual risky behavior, college students, quantitative research.

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářská práce je uložena v souladu s rektorským výnosem č. 13/2017 (Řád pro nakládání s bakalářskými, diplomovými, rigorózními, dizertačními a habilitačními pracemi na UHK).

Datum:.....

Podpis studenta:.....

Obsah

Úvod	9
1. Definice sextingu.....	11
1.1 Typologie účastníků.....	12
1.2 Charakteristika vysokoškolského studenta	13
1.3 Motivace pro realizaci sextingu	15
1.4 Platformy elektronické sexuální komunikace	17
2. Rizika sextování	18
3. Právní aspekt sextingu.....	20
3.1 Vymezení sexuálně explicitního obsahu.....	21
3.2 Možné preventivní řešení.....	22
4. Výzkumné šetření zaměřené na výskyt sextingu mezi vysokoškolskými studenty	23
4.2 Koncepce výzkumného šetření	23
4.3 Výzkumná metoda	24
4.3 Administrace dotazníku a charakteristika výzkumného souboru	25
4.4 Prezentace výsledků.....	28
5.5 Verifikace hypotéz	36
5.6 Závěr výzkumného šetření.....	38
Závěr	42
Seznam použitých zdrojů.....	43
Seznam tabulek a grafů.....	48
Seznam příloh	49

Úvod

V důsledku rozvoje informačních a komunikačních technologií se vyskytla nová forma sexuální komunikace v kyberprostoru, která je už mnoha odborníky definována pod názvem sexting. Sexting patří mezi fenomény 21. století, a proto považují dané téma za velmi aktuální a doposud málo prozkoumané. Některé studie poukazují na vysokou prevalenci tohoto jevu, zejména pokud se jedná o posílání sextovek mezi mladými lidmi, a proto je bakalářská práce zaměřena na riziko sextingu mezi vysokoškolskými studenty. Vývojové období, ve kterém se ocitají, je velmi specifické, jelikož se nacházejí na pomyslné hranici adolescence a mladé dospělosti. Cílem bakalářské práce je poskytnout vhled do problematiky sextingu zejména v souvislosti s potencionálními riziky se zaměřením na vysokoškolské studenty.

Bakalářská práce je členěna do několika kapitol, přičemž cílem první kapitoly je uvést charakteristické znaky sextingu v kontextu se sexuálním chováním v kyberprostoru. Dále jsou na základě výsledků vybraných kvantitativních výzkumů, popsány nejčastější motivace pro realizaci sextingu. Velmi variabilní je způsob a možnost využívání platform, které umožňují elektronickou komunikaci mezi účastníky sextingu. Vzhledem k tomu, že je bakalářská práce zaměřená na vysokoškolské studenty, tak se také opírá o poznatky z vývojové psychologie, konkrétně tedy o jednotlivé faktory ovlivňující účast na sextingu. Digitální světy mohou například sloužit jako hřiště pro důležité rozvojové úkoly mladé dospělosti jako je sexuální identita.

V důsledku realizace sextingu se mohou účastníci dopustit spáchání trestných činů, zejména pokud se jedná o sexting provozovaný mezi mladistvými, protože jejich sdílené snímky mohou být klasifikované jako pornografické dílo zobrazující dítě. V souvislosti s touto problematikou považují za přínosné uvést vymezení sexuálně explicitního obsahu. Sexting je jednou z forem sexuálního rizikového chování, a proto je teoretická část koncipována jako souhrn negativních důsledků sextování. Sdílení vlastních sexuálně explicitních materiálů jiné osobě, může pro autora obsahu představovat velmi vysoké riziko, protože může dojít k dalšímu neoprávněnému šíření. Účastníci sextingu se mohou stát oběťmi trestných činů, zejména pokud dojde k identifikaci autora erotického materiálu..

Problematika sextingu se stala za posledních deset let centrem zájmu mnoha odborníků. Empirickou část tvoří kvantitativní výzkum realizovaný formou dotazníku, přičemž

respondenty jsou vysokoškolští studenti. Hlavním cílem výzkumného šetření je zmapovat výskyt sextingu mezi vybranými vysokoškolskými studenty, zároveň poznat jejich motivy a postoje k sextování.

1. Definice sextingu

První kapitola je zaměřena na pojetí sextingu v základních souvislostech. Považuji za nezbytné uvést různé definice, zároveň se zaměřím na účastníky sextingu a jejich specifické charakteristické rysy, dále pak na motivaci pro realizaci sextingu. Bakalářská práce je zaměřená na vysokoškolské studenty, a proto jsou v této kapitole uvedené specifické znaky adolescence a mladé dospělosti. Posledním tématem jsou platformy umožňující šíření rizikového chování v prostředí internetu.

V důsledku velmi rychlého rozvoje digitálních technologií se ve společnosti vyskytl nový fenomén, který se stal součástí běžné elektronické komunikace. Sexting se vyskytl v kyberprostoru, který je Kolouchem definován jako virtuální realita, nemající konec ani začátek, přičemž velmi závisí na materiální podstatě ve skutečném světě. Je to prostor s kybernetickými aktivitami vytvořený společně s informačně komunikačními technologiemi, a tak dochází k vytváření odlišného virtuálního světa, který je vlastně paralelou k reálnému světu. Kyberprostor je decentralizovaný, globální, otevřený, bohatý na informace, interaktivní a jeho společenské vztahy jsou ve velké míře delokalizovány. (Kolouch, 2016, s. 43-46) V posledních letech se čím dál více ukazuje vliv virtuálního světa na svět reálný. Blinka hovoří o úzkém vztahu sextingu s termínem kybersex, který je definován v užším smyslu jako „*výměna sugestivních, erotických a sexuálních vzkazů mezi lidmi připojenými na internet*“. (Blinka a kol., 2015, s. 132) Dále také uvádí, že kybersex zahrnuje dnes široké spektrum sexuálních aktivit provozovaných v prostředí internetu. Jedná se zejména o vyhledávání sexuálních partnerů ve virtuálním světě za účelem provozování offline sexu. Také se může jednat o různá členství na erotických seznamkách a jiných online fórech. Samozřejmě sem řadíme sledování online pornografie, vyhledávání placených sexuálních služeb, nakupování erotických pomůcek a jiné další aktivity. (Blinka a kol., 2015, s. 132) Portál E-bezpečí upozorňuje na kyberflashing, který představuje „*staronový druh sexuálního kontaktu spojeného s IT technologiemi, který je založen na sdílení intimních materiálů bez nutnosti ověření identity jednotlivých aktérů*.“ (E-bezpečí, 2017, online) Dále také uvádí, že velmi často je kyberflashing realizován pomocí aplikace Airdrop, avšak dříve se využívalo více bluetooth. Principem je odesílání pornografických fotografií nebo videí okolním osobám, a sice na místech s vyšší koncentrací osob. (E-bezpečí, 2017, online) Lze tedy říct

ve vztahu k sextingu, že z reálného fyzického světa se sexuální témata manifestují do virtuální reality a stávají se tak běžnou součástí komunikace.

Sexuální komunikace v kyberprostoru je už mnoha odborníky definována pod názvem sexting. Vznik sextingu ovlivnil rozvoj informačně komunikačních technologií, díky kterým mohou jejich vlastníci produkovat vlastní elektronické obsahy, a zároveň je mohou okamžitě sdílet s jinými osobami. Hollá ve své publikaci zmiňuje etymologický význam slova *sexting*, které vychází ze dvou anglických výrazů: *sex* - pohlaví a *text* – textových zpráv, a proto se v českém prostředí můžeme setkat s pojmem *sextování*. (Hollá, 2016, s. 45) Definice Streichmana z roku 2009, která je uvedena v knize Nebezpečí internetové komunikace IV, je považována za jednu z prvních obecně uznávaných definic sextingu. Představuje takové jednání, při kterém jsou rozesílány fotografie zobrazující nahotu prostřednictvím mobilních telefonů či jiných elektronických médiích. (Streichamn, 2009 cit. podle Szotkowski, Kopecký, Krejčí, 2013, s. 81). Širší pojetí přináší Eckertalová a Dočekal, kteří označují sexting za „*zasílání či sdílení vlastních odhalených fotografií, videozáznamů nebo textů (např. sms, e-mailů) s erotickým a sexuálním podtextem, prostřednictvím moderních komunikačních technologií*“. (Eckertová, Dočekal, 2013, s. 68) Dále rozšiřuje definici sextingu Gregussová a Drobný, jejichž pojetí zahrnuje i flirtování v prostředí internetu a sexuální komentáře na chatu. (Gregussová, Drobný, 2013, s. 86) Sexting nepředstavuje pouze odesílání a přijímání materiálu se sexuálním obsahem, ale zahrnuje více činností. Mezi různými sugestivními fotografiemi jsou některé pořízeny v plavkách, ve spodním prádle nebo zcela nahé. Mohou se objevovat prvky zachycené sexuální aktivity nebo mohou být vidět pouze části těla. Spektrum exprese je tedy poměrně velké a míra sexualizace je značně variabilní.

1.1 Typologie účastníků

Zda se mladí lidé zapojují do sextingu, závisí na různých okolnostech včetně styků a osobnostních faktorů. V souvislosti s výsledky výzkumného šetření dospěl Gordon-Messer et al. k diferenciaci účastníků sextingu:

1. nesexteři (angl. Non-Sexters) – nezaslali, ani nedostali žádný materiál související se sextingem;

2. přijímatelé (angl. Receivers) – přijmuli materiál intimnějšího charakteru, ale samotní nikdy žádný neodeslali;
3. odesílatelé (angl. Senders) – poslali fotografii, video nebo zprávu se sexuální tematikou, ale nikdy žádnou nepřijmuli;
4. obojsměrní sexteři (angl. Two-way Sexters) – přijmuli i odeslali materiál se sexuálním obsahem. (Gordon-Messer et al., 2013, online)

Zmíněnou typologii účastníků sextingu doplňuje Hollá o další členění z hlediska povahy realizace sextingu:

1. agresivní sexteři – při realizaci sextingu se objevují prvky agresivního chování sloužící k poškození oběti;
2. nátlakoví sexteři – využívají nátlak jako prostředek k využívání oběti;
3. konsenzuální sexteři – provozují sexting se záměrem zkoumání vlastní sexuální identity, může se také jednat o budování romantického, sexuálního nebo partnerského vztahu. (Hollá, 2016, s. 60)

Další rozdělení účastníků sextingu uvádí Čech a Zvoníčková, přičemž zde je členění v závislosti na druhu objektu v daném snímku. Pokud osoba rozesílá své vlastní sexuálně laděné snímky, mluví se v tomto případě o *self-sextingu*. Naopak *peer-sexting* se vyznačuje zasíláním fotografií někoho jiného, nejčastěji se pak jedná o osoby z okolí. (Čech, Zvoníčková, 2017, s. 51)

1.2 Charakteristika vysokoškolského studenta

Vzhledem k tomu, že je tato práce zaměřená na vysokoškolské studenty, považují za nezbytné uvést charakteristické rysy daného vývojového období. Vysokoškolským studentem je fyzická osoba, která zpravidla řádně dokončila středoškolské vzdělání a splnila podmínky pro přijetí na vysokou školu, kde se následně soustavně připravuje na výkon svého budoucího povolání a věnuje se tedy činnosti zvané studium. Trpišová srovnává požadavky na studenty středních a vysokých škol a předpokládá, že vysokoškolský student je na rozdíl od středoškoláka uvědomělejší, dále má větší schopnosti v oblasti samostatného plánování svého života a jeho motivace je dlouhodobější. (Trpišová, 1997, s. 4)

Období studia na vysoké škole obvykle koresponduje se dvěma vývojovými fázemi života. Jedná se o přechodné období mezi pozdní adolescencí a mladou dospělostí. Období adolescence vymezuje Vágnerová od 15 do 20 let a je charakteristické svou individuální variabilitou, protože dochází ke komplexní psychosociální proměně jedince. V adolescentní vývojové fázi se dotvářejí definitivní strategie, které jsou základem postojů a chování v různých oblastech. Adolescentní období je fází, kdy je budována nová identita. Emancipace z vázanosti na rodinu bývá v tomto období už dokončena. (Vágnerová, 2000, s. 253) Říčan říká, že hledat svou identitu znamená ve skutečnosti velmi často také experimentovat i v erotickém životě. (Říčan, 2004, s. 221) Student vysoké školy se spíše ocitá v období mladé dospělosti, kterou Vágnerová vymezuje od 20 do 35 let. Počátek dospělosti ale není jednoznačně časově lokalizován, pokud jde o psychosociální rovinu. Za nejvýznamnější psychické znaky Vágnerová považuje „*samostatnost, relativní svobodu vlastního rozhodování a chování, spojenou se zodpovědností ve vztahu k druhým lidem, se zodpovědností za svá rozhodnutí i činy*“. (Vágnerová, 2000, s. 301) Jak uvádí Langmeier a Krejčířová, člověk v období časně dospělosti se identifikuje s rolí dospělého, také dochází k upevnění jeho identity včetně ujasnění osobních a pracovních cílů. Hledání partnera a zakládání rodiny je dalším znakem této vývojové etapy. (Langmeier, Krejčířová, 2006, s. 168) Říčan říká, že dospělý člověk se vyznačuje také samostatným bydlením a ekonomickou nezávislostí. (Říčan, 2004, s. 230) Z výše uvedených informací vyplývá, že vysokoškolský student se může ocitát na pomyslné hranici těchto vývojových etap.

Americký psycholog Jeffrey Jensen Arnett se zabývá charakteristickými znaky vývojového období lidí ve věku mezi 18. – 25. rokem života, protože vnímá tuto věkovou kategorii jako velmi specifickou. Arnett tvrdí, že se spoustu lidí v tomto věku už necítí jako dospívající adolescenti, ale zároveň se necítí jako plně dospělí, a proto představuje teorii vynořující se dospělosti (angl. „Emerging adulthood“), jenž by mohla být vnímána jako samostatná vývojová etapa přechodného rázu. (Arnett, 2000, online) Pokud předpokládáme, že student začne své studium na vysoké škole po úspěšném ukončení středoškolského vzdělání, tak se vysokoškolští studenti právě ocitají ve zmíněné přechodné vývojové fázi. Sobotková tvrdí, že „*nedostatečný prostor a absence smysluplného začlenění do světa dospělých může vést k nebezpečným, nežádoucím a rizikovým cestám formování vlastní identity (parta s delikventním zaměřením, sekta, sexuální promiskuita, experimentování s drogami, apod.)*“ (Sobotková, 2014, s. 31) Vágnerová také upozorňuje, že rozhodnutí, která jsou vykonána

v rané dospělosti, mohou mít své důsledky i pro následující vývojové etapy. V tomto směru můžeme nalézt jisté odlišnosti v rozhodování u starších a mladých dospělých, kdy starší generace bývá ve svém rozhodování opatrnější. (Vágnerová, 2000, s. 305) Z výše uvedených charakteristických znaků vývojového období je patrné, že sexting může být velmi často realizován bez obav z důsledků.

K přijímání a odesílání materiálu se sexuálním obsahem dochází velmi často v partnerském vztahu. Kopecký ve své publikaci Rizikové chování studentů Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v prostředí internetu cituje výsledky výzkumu zaměřený na četnost výskytu sextingu, který byl realizován v rámci *The National Campaign to Prevent Teen and Unplanned Pregnancy* (USA, 2009). Výsledky přinesly zajímavé zjištění, prevalence sextingu (627 respondentů) je podstatně vyšší u mladých lidí ve věkové kategorii 20-26 let než u teenagerů ve věku 13-19 let. Prokázalo se, že 38% z dotazovaných dospívajících odeslalo materiál se sexuálním obsahem a 19 % zaslalo svou erotickou fotografii těla. U dospělých respondentů byl výskyt sextingu o 20 % vyšší, konkrétně v oblasti posílání sugestivních sextingových zpráv, přičemž vizuální snímek svého nahého těla odeslalo 32% dotazovaných. Z celkového počtu všech respondentů se u 71 % dívek a 67 % chlapců nejčastěji objevoval příjemce zasláného sexuálně laděného obsahu partner nebo partnerka. (Kopecký, 2013, s. 17)

Univerzita Palackého v Olomouci realizovala výzkum zaměřený na prevalenci rizikového chování v prostředí internetu. Respondenty byli studenti Pedagogické fakulty zmíněné univerzity a celkem se jich do výzkumu zapojilo 386, přičemž vzorek byl složen z 16,75 % mužů a 83,25 % žen. Téměř 90 % byli dotazovaní ve věku 20 až 25 let. Vzhledem k zaměření této práce budou uvedeny pouze výsledky v oblasti monitoringu sextingu, jakožto specifické formy sexuálního chování ve virtuálním prostředí. V oblasti posílání vlastních sexuálně laděných materiálů byl výskyt u studentů téměř 13 %. Na otázku, zda někdy poslali svůj intimní materiál za pomoci nějaké služby jiné osobě, odpovědělo kladně 23,28 % studentů. (Kopecký, 2013, s. 48-50)

1.3 Motivace pro realizaci sextingu

Na základě několika výzkumů jsou v této podkapitole uvedeny nejčastější motivy pro realizaci sextingu. Výzkum zaměřený na výskyt sextingu v populaci českých pubescentů

a adolescentů 2012-2013, který realizovaný Kopeckým a kolektivem autorů přinesl zajímavé výsledky v oblasti motivace pro provozování sextingu. Z velmi častého důvodu se jedná o prostředek k potlačení nudy, kdy sdílení intimního materiálu je pro účastníky zábavou, jedná se zejména o aktivitu na Facebooku, Instagramu nebo Chatroulette. Sexting je také realizován za účelem získání pozornosti ve společnosti, přičemž může být tento jev vnímán jako sebe prezentace, která je přímo vyžadována na sociálních sítích ve formě vytvoření svého profilu. Vyskytuje celá řada příspěvků odhalující části těla především v posilovně, ale i v jiných situacích, kdy hlavním cílem je získání zpětné pozitivní vazby. Není ani výjimkou vzniku sextingu v důsledku tlaku okolí či skupiny. Vrstevnická skupina má nezastupitelný vliv při socializaci jedince. Existují případy dívek, které nafotily své intimní partie za účelem zapadnutí do kolektivu, nebo aby překonaly svůj stud. Objevují se i případy, kdy dívky, které si chtěly splnit svůj sen stát se modelkou, nafotily sexuálně laděné fotografie bez domýšlení možných problémů, které snímky způsobí o pár let později. (Kopecký a kol., 2013, 32-33) Motivů k realizaci sextingu je opravdu mnoho, některé fotografie jsou okamžikem díla, jenž neměly být někdy zveřejněny.

Zajímavé výsledky přinesl výzkum z Floridy zaměřený na výskyt sextingu mezi vysokoškolskými studenty. Studie se zúčastnilo celkem 2562 vysokoškolských studentů, kteří byli dotazováni na angažovanost v sextingové činnosti. Více než 83 % dotazovaných poslalo nebo přijalo sexuálně explicitní text nebo audiovizuální materiál. Motivující faktory pro sexting zahrnovaly touhu po sexuální aktivitě (77 %), sexy dárek pro přítelkyni/přítele (77 %), forma sexuálního projevu (72 %), cítit se zábavně nebo koketně (71 %). Pouze 26 % respondentů se cítilo pod tlakem při sextování, zatímco 22 % studentů se snažilo získat pozornost. (Fleek at al., 2012, online) Lze tedy říct, že důvodů pro realizaci sextingu vysokoškolskými studenty je opravdu mnoho. Vzhledem ke specifickým rysům vývojového období mladé dospělosti se ve většině případů objevují spíše sexuální motivy.

Velmi málo je známo o chování v sextingu mezi mladými lidmi žijícími v afrických zemích. Následující průzkumná studie zkoumala sexuální chování u vysokoškolských studentů v Botswaně. Celkem se výzkumu zúčastnilo 309 respondentů (64,5 % žen, průměrný věk 20 let). Celkem 84,8 % dotazovaných studentů má zkušenosti se sextováním, přičemž více jak 60 % studentů bylo klasifikováno jako obousměrní sexteři. Hlavními důvody pro realizaci sextingu bylo flirtování (42,9 %), bavit se (24,6 %), zahájit sexuální aktivitu

(17,8 %). Pouze 36,7 % účastníků průzkumu se obávalo, že by jejich sextovky byly předány jiné osobě. (Makgale, Plattner, 2017, online)

Döring uvádí další motivy pro realizaci sextingu dospívajícími lidmi. V oblasti digitálních komunikací (textování, online chatování a sextování) dospívající zkoumají své sexuální touhy, identity a vztahy, učí se komunikovat a řešit sexuální pocity. Použití zprostředkovaných kanálů (na rozdíl od komunikace tváří v tvář) k odhalení sexuálních emocí může být užitečné při řešení nejistoty a plachosti. Zapojení do romantických a sexuálních vztahů je součástí vývoje. Vykonávat sexuální službu a osvobodit se od dětských rolí a rodičovské kontroly jsou vývojovými úkoly v dospívání a mohou vysvětlit zapojení do sextingu. (Döring, 2014, s. 7) Sextingové chování je umístěno v kontextu dospívající impulzivity, špatného úsudku nebo hledání senzací. Sexting je vnímán jako projev problematického a věku nevhodného sexuálního chování

1.4 Platformy elektronické sexuální komunikace

Mezi základní platformy umožňující realizaci sextingu patří samozřejmě mobilní telefon, prostřednictvím kterého mohou být odesílány sexuálně explicitní materiály. V dnešní době mají mnohem širší zastoupení sociální sítě.

Sociální síť se výrazně liší od klasické komunikace po telefonu, jak zmiňuje Kolouch, je to druh služby umožňující sdílet jakýkoliv obsah a provádět další aktivity, a proto je velmi interaktivní. Sociální síť se vyznačuje značnou potřebou určitého množství aktivních uživatelů, protože je vázaná na sociální komunikaci ve virtuálním světě. Charakteristické je vytváření, předávání, sdílení materiálů mezi jednotlivými členy. Je to druh platformy, na níž je velmi jednoduché navazování vztahů. (Kolouch, 2016, s. 151) Bednář přirovnává uživatele sociálních sítí k publicistům a komentujícím čtenářům, jejichž příspěvky jsou velmi autentické a aktuální, a proto jsou charakteristické pro daného člověka. Komunikáty nejsou příliš propracované ani dlouhé. (Bednář, 2011, s. 193) V důsledku velmi rychlého rozvoje kybernetického světa, vznikla spousta sociálních sítí či služeb. Kolouch uvádí následující sociální síť: Facebook, YouTube, QQ, QZONE, Whatsapp, Google+, Linkedin, Skype, Twitter, iMessage, Tumblr, Facebook Messenger, Instagram, Badoo, Ask.fm, Viber, Snapchat, Steam, Flickr. (Kolouch, 2016, s. 153)

2. Rizika sextování

Ačkoli digitální media poskytují velké výhody, jejich využívání není bez potencionálních rizik, a proto sexting spadá do oblasti rizikového chování na internetu. Rizikové chování definuje Širůčková jako „rozmanité formy chování, které mají negativní dopady na zdraví, sociální nebo psychologické fungování jedince nebo ohrožující jeho sociální okolí, přičemž ohrožení může být reálné nebo předpokládané“ (Širůčková, 2012, s. 127) Sexuální rizikové chování v kyberprostoru může mít negativní dopady na různé oblasti života oběti sextingu. Kopecký (2015, s. 53) uvádí následující rizika:

1. potenciálním útočníkům poskytujeme svůj osobní materiál, který vzhledem ke svému sexuálně explicitnímu charakteru může být zneužit proti nám;
2. v kyberprostoru může námi vytvořený erotický obsah kolovat několik let, jeho zneužití může mít dlouhou odezvu;
3. zejména v oblasti sextingu může být oběť vystavena sexuálním útokům, nebo přinejmenším tzv. harašení;
4. mimo jiných rizik se útočník může stát pachatelem trestných činů (výroba, přechovávání, šíření dětské pornografie, ohrožování výchovy dítěte, vydírání aj.).

Negativní dopady může mít sexting na budoucí pracovněprávní vztahy, kdy není dnes výjimkou kontrola osobních profilů na sociálních sítích budoucími zaměstnavateli, a proto sdílení svých osobních údajů zejména těch choulostivějších by mělo být velmi opatrné. Ztráta prestiže může být i v důsledku objevení intimních fotografií, které byly pořízeny v mládí. (Kopecký, Szotkowski, 2015, s. 53) Rizika sextingu se zcela jistě dotýkají i vysokoškolských studentů, kteří dle zmíněných výzkumů velmi často sextují, potíže jim mohou být způsobené hned při prvním ucházení o nové zaměstnání. Zejména studenti pedagogických fakult, kteří představují budoucí pedagogy, se mohou stát medializovaným případem, kdy jejich intimní fotografie objeví kolega z učitelského sboru. V období vysokoškolského studia může v důsledku zveřejněného sexuálně explicitního materiálu dojít k vyloučení ze školních sportovních týmů nebo k odebrání stipendia.

Velmi problematické je stahování již sdíleného obsahu, jak popisuje Bednář ve své knize. Pokud je na webový server, jako je například Facebook, publikována jakákoliv informace, je velmi náročné ji trvale odstranit, protože i po odstranění zůstane na webu stopa. Dnes se už používá několik nástrojů pro zachycení obsahu, takže jednou sdílený materiál je skoro

nemožné trvale odstranit. (Bednář, 2012, s. 145) Pokud se někdo dostane do situace, kdy jeho vlastní intimní materiály jsou sdíleny na veřejném webu, tak Eckertová a Dočekal radí použít službu TinEye, do níž se vloží inkriminovaný obsah, a poté se zobrazí počet dalších výskytů daného materiálu. (Eckertová, Dočekal, 2013, s. 60) Z uvedeného vyplývá, že internet představuje velmi vysoké riziko v případě, že se z nějakého důvodu dostane na veřejnost námi vytvořený sexuálně laděný obsah. Šance, že dojde k trvalému smazání, již zanechané stopové informace, je téměř nereálné.

Hollá uvádí důsledky sextingu, které mohou být krátkodobého a dlouhodobého charakteru. Mezi psychologické, psychosomatické a emocionální důsledky zařazuje zejména ztrátu sebevědomí a sebeúcty, duševní tíseň, depresi, strach z vydírání a sexuálního obtěžování. Zajímavý je opakovaný výskyt snů o sexterovi, které mohou velmi narušovat kvalitu spánku. (Hollá, 2016, s. 63) Dopady na oběť sextingu jsou velmi individuální, ale v každém případě dochází k poškození duševní rovnováhy jedince a v krajním případě může dojít až k sebevražednému jednání.

Jednou z prvních obětí sextingu se stala Jessica Renne Logan z Ohia, její případ je více přiblížen v knize Nebezpečí internetové komunikace IV. V březnu 2008 vyfotila Jessie společně se dvěma kamarádkami své nahé fotografie, které následně poslala svému partnerovi. Intimní snímky byly jejím přítelem šířeny mezi další dívky studující na stejné škole, a tak se stal prvotně soukromí obsah virálním. Celá skutečnost vyvolala několik verbálních útoků na Jessicu, přičemž každý den musela číst nenávistné zprávy, urážlivé komentáře na sociálních sítích a být terčem posměchu. Dívka se snažila situaci řešit s odborníky, ale bohužel forma šikanování byla pro ni neúnosná a měsíc po absolvování střední školy spáchala ve svém pokoji sebevraždu. Trestní stíhání osob, které se podílely na obtěžování Jessie, se nakonec nezačalo. (Szotkowski, Kopecký, Krejčí, 2013, 82-86) Velmi smutný osud poukazuje na případ rozesílání intimního materiálu svému partnerovi nebo partnerce. Další případy obětí jsou uvedené v Příloze A.

3. Právní aspekt sextingu

Při realizaci sextingu může dojít k porušení trestního zákona a právě v těchto situacích dochází k ohrožení chráněných zájmů. Třetí kapitola je zaměřena na legislativní pojetí sextingu zejména v souvislosti s platnými zákony v České republice. Součástí kapitoly je vymezení sexuálně explicitního obsahu a možné preventivní řešení problematiky sextingu.

Centrum prevence virtuální rizikové komunikace vytvořilo portál zabývající se problematikou sextingu, který v souvislosti s právním pojetím tohoto jevu, zmiňuje několik států v USA, které mají speciální legislativu. Zákon proti sextingu platí například v Coloradu. Ve státě Vermont umožňuje tamní právo poslat za realizaci sextingu dospívajícího před soud pro mladistvé, přičemž sankcionován může být i za textové zprávy s lechtivým obsahem. V jiných případech, kde není přímo legislativně upraven sexting, může být dospívající snadněji klasifikován jako trestně stíhaný za šíření dětské pornografie, i když dochází k posílání materiálu mezi vrstevníky. (Sexting, online) Účastník sextingu může v mnoha případech způsobit újmu další osobě. Vlachová představuje v následující tabulce trestné činy uvedené v trestním zákoníku České republiky, jejichž skutková podstata může být v důsledku sextování naplněna.

Tabulka č. 1: Trestné činy spáchané v důsledku sextingu

Trestný čin	Paragraf	Výška trestu
Omezování osobní svobody	§ 171	až 2 roky
Znásilnění	§ 185	6 měs. až 5 let
Pohlavní zneužití	§ 187	1 až 8 let
Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií	§ 192	až 2 roky
Zneužití dítěte k výrobě pornografie	§ 193	1 až 5 let
Ohrožování výchovy dítěte	§ 201	až 2 roky
Nebezpečné pronásledování	§ 354	až 1 rok

(Vlachová, 2009, online)

Povolný zmiňuje přednášku z konference Cyberspace na Právnické fakultě Masarykovi univerzity. Dan Svantesson z Bond University v Austrálii popisuje sextování, při kterém nemusí nutně docházet k porušení zákonů. Pokud odešleme své intimní fotografie/zprávy další zletilé osobě, tak by z právního hlediska nemělo dojít k nějakým komplikacím. Samozřejmě existují i morální zákony, avšak zde to může být velmi diskutabilním tématem ve společnosti různých kultur. Pokud osoba, která přijmula daný materiál a bude obsah šířit třetím osobám, může se dopustit jednání, které je společností právně a morálně sankcionováno. (Povolný, 2010, online) Zákonem chráněné jsou tedy naše osobní údaje, které mohou být ohrožené následkem provozování sextingu. Vlachová dále uvádí trestné činy, při kterých dochází pachatelem ke zneužívání osobních údajů a v případě sextování jde o velmi choulostivá data. Jedná se zejména o porušení § 175 vydírání, § 180 neoprávněné nakládání s osobními údaji, § 181 poškození cizích práv, § 182 porušení tajemství dopravovaných zpráv, § 183 porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí, § 184 pomluva, § 209 podvod, § 270 porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi. (Vlachová, 2009, online)

3.1 Vymezení sexuálně explicitního obsahu

Velmi problematické z právního hlediska je samotné vnímání materiálu, které na první dojem mohou někdy působit jako běžné fotografie dětí bez sexuality. Holaska zmiňuje „*Dost factors*“, které byly vytvořeny americkým soudem v roce 1986 k případu *United States v. Dost*, kdy nebylo zřejmé, zda se jedná o šíření dětské pornografie, nebo o neškodné vizuální materiály. Bylo vypracováno následujících šest dílčích faktorů k rozpoznání, zda vizuální zobrazení dítěte představuje „*lascivní výstavu genitálií nebo pubických oblastí*“ (Holaska, 2010, s. 9):

1. zda je ohnisko vizuálního zobrazení na genitáliích nebo pubických oblastech;
2. zda je nastavení vizuálního zobrazení sexuálně sugestivní tj. zachycení dítěte v místech či pózách spojených se sexuální aktivitou;
3. zda je dítě zobrazeno v nepřírozené póze nebo v nevhodném oblečení, vzhledem k věku dítěte;
4. zda je dítě zcela nebo částečně oblečeno nebo nahé;
5. zda vizuální zobrazení vybízí k zapojení se do sexuální aktivity;

6. zda vizuální zobrazení je určeno nebo navrženo tak, aby vyvolalo sexuální odezvu u diváka.

Soud poznamenal, že kromě těchto šesti faktorů by měly být zvažovány další relevantní faktory případ od případu k určení, zda obraz představuje dětskou pornografii. (Holaska, 2010, s. 9) V České republice se dle trestního zákoníku dětskou pornografií rozumí „*pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě*“. (Šámal a kol., 2012, s. 1891.) Dále v komentáři zmíněného zákona uvádí, že pornografickým dílem zachycující dítě se rozumí vizuální materiál s obnaženými dětmi, které předvádějí své pohlavní orgány za účelem sexuálního uspokojení. Představují to snímky, ve kterých je zřejmé napodobování či samotná realizace sexuálního styku. (Šámal a kol., 2012, s. 1891.)

3.2 Možné preventivní řešení

Sexting je považován za vysoce rizikový způsob chování, zejména pokud je realizován mezi osobami, které se příliš neznají. Účastníkům sextingu jsou některá rizika známá, i přesto ho stále provozují.

Kožíšek a Písecký popisují způsob, jakým lze provozovat bezpečný sexting. Považují zasílání textových zpráv se sexuálními fantaziemi za nejméně nebezpečné, protože pokud dojde ke zveřejnění, může být autor konfrontován s tím, že ve zprávě použil přílišnou fantazii nebo nezvyklé praktiky. Prevencí v tomto případě může být omezit detailnější popisování sebe a svého partnera nebo konkrétních společných sexuálních zážitků. Pokud se jedná o sdílení vizuálních materiálů je vhodné je nepožizovat s obličejem, který může být pro autora určující a pro útočníka sloužit jako klíčová zbraň. Nejen obličej, ale i různé identifikační prvky mohou vést k rozpoznání osoby. Může se jednat o vybavení pokoje, ložnice nebo dokonce různé certifikáty, obrazy nebo diplomy na zdech. Další specifickou charakteristikou osoby je tetování, piercingy, mateřská znaménka nebo zranění v podobě jizev. Kromě uvedených vlastností a prvků je bezpečné nevyužívat zvuk při natáčení videa. (Kožíšek, Písecký, 2016, s. 9)

4. Výzkumné šetření zaměřené na výskyt sextingu mezi vysokoškolskými studenty

Vliv informačně komunikačních technologií na běžný život člověka stále stoupá. Fenomémem sextingu se zabývá už řada odborníků a výsledky některých studií z českého i zahraničního prostředí ukazují vysokou prevalenci sextingu, zejména pokud se jedná o mladé lidi. V důsledku realizace sextingu může být účastník vystaven mnoha rizikům. **Cílem výzkumného šetření je zjistit výskyt a formy sextingu u vybraných vysokoškolských studentů.** Dílčím cílem je zjistit postoje mladých lidí k rizikům sexování. Výsledky porovnám s českými a zahraničními výzkumy. Pro výzkumné šetření mapující výskyt a postoje respondentů byla zvolena kvantitativní metoda sběru dat formou dotazníku.

4.2 Koncepce výzkumného šetření

K výzkumnému šetření zaměřeného na výskyt sextingu mezi vysokoškolskými studenty byly stanoveny následující čtyři hypotézy.

H1: Více než 80% dotazovaných vysokoškolských studentů má zkušenosti se sextingem.

H2: Vybraní studenti vysokých škol posílají častěji textové zprávy se sexuálním obsahem než ty audiovizuální.

Na základě následující studie byla navržena první a druhá hypotéza. Univerzita Palackého v Olomouci realizovala výzkum zaměřený na výskyt sextingu mezi vysokoškolskými studenty, kterých bylo celkem 421. Z výsledků vyplynula skutečnost, že více než 83 % vybraných studentů má zkušenost se sextingem, konkrétně poslali jiné osobě textovou zprávu se sexuálně zaměřeným obsahem. V případě audiovizuálních snímků odpovědělo kladně na otázku, zda poslali svou vlastní fotografii nebo video intimního charakteru, celkem 63,4 % dotazovaných. (Sztokowski, Komárková, 2017, online) Podobné výsledky měly i stejně zaměřené studie z Floridy nebo Botswany. (Fleek at al., 2012; Makgale, Plattner, 2017)

H3: Nejčastěji je sexting u výzkumného souboru realizován v partnerském vztahu.

Sexting je velmi často realizován v partnerském vztahu, jak dokazují i výsledky kvantitativního výzkumu v rámci *The National Campaign to Prevent Teen and Unplanned Pregnancy*. (Kopecký, 2013, s. 17) Bližší informace k výzkumu jsou uvedené v podkapitole 1.3 Motivace pro realizaci sextingu.

H4: Mezi vybranými studenty je nejvíce obávaným důsledkem sextingu veřejný posměch.

S výskytem sextování se také objevily případy lidí, kteří v důsledku realizace sextingu byly nějakým způsobem poškozeni. Z neznámějších případů obětí sextingu (Příloha A) vyplývá, že velmi častým negativním dopadem na autora sexuálně explicitního materiálu je veřejný posměch, který je způsoben šířením nebo sdílením intimního materiálu dalším osobám (Dušan, 2016, online; Kopecký, 2011, online; Szotkowski, Kopecký, Krejčí, 2013, 82-86). Na základě uvedených případů byla stanovena tato hypotéza.

4.3 Výzkumná metoda

Pro realizaci výzkumného šetření byla použita velmi frekventovaná metoda v kvantitativním výzkumu. Linderová, Scholz a Munduch uvádí, že kvantitativní přístup předpokládá, že předměty zkoumání jsou měřitelné, uspořadatelné nebo tříditelné. Informace jsou pak analyzovány statistickými metodami za účelem zjištění platnosti představ o výskytu nějakých charakteristik. Jinými slovy „*zabývá se získáváním údajů o četnosti výskytu určitého jevu a vztahy mezi těmito jevy (proměnnými)*“ (Linderová, Scholz, Munduch, 2016, s. 45) Jako výzkumný nástroj byl použit dotazník (Příloha B) s názvem „Výskyt sextingu mezi vysokoškolskými studenty“. Podkladem pro sestavení položek byl dotazník použitý v rámci realizace výzkumu s názvem „*Sex and Tech: Results from a Survey of Teens and Young Adults*“ (The National Campaign to Prevent Teen and Unplanned Pregnancy, 2008, online) V rámci výzkumného šetření byl uskutečněn předvýzkum, ve kterém jsem dotazník rozdala pěti kolegyním ze školy. Gavora uvádí, že „*v předvýzkumu se ověřuje nosnost výzkumného nástroje*“ (Gavora, 2000, s. 69). K realizaci předvýzkumu tedy stačí malý soubor lidí, jejichž první odpovědi nám pomohou zjistit, zda výzkumný

nástroj funguje. Všechny položky v dotazníku byly prvním respondentům zcela srozumitelné, a proto nebyly provedeny už žádné další úpravy.

Ve vstupní části dotazníku byly respondentům sděleny informace o účelu dotazníkového šetření. Základními údaji byl také název autora a sdělení o anonymitě dotazování. Druhá část obsahovala celkem dvanáct položek, přičemž čtyři byly faktografického typu (věk, pohlaví, studovaná fakulta a obor). Dále dotazník obsahuje čtyři uzavřené položky, z toho tři s volbou ano/ne a „nevím“. V tomto případě se podle Gavory jedná o dichotomickou otázku, která neposkytuje prostor na vyjádření respondentových názorů a přináší tak pouze základní údaje k dané otázce. V důsledku neuvedení možné odpovědi „nevím“ nebo „neumím se vyjádřit“ dochází ke zkreslení výsledků. (Gavora, 2000, s. 102) Další čtyři položky byly polouzavřené s možností vícenásobného výběru, zároveň zde byla nabídnuta odpověď „jiné“, a proto ji nelze považovat za zcela uzavřenou. U těchto položek v dotazníku mohou respondenti více vyjádřit své názory a postoje.

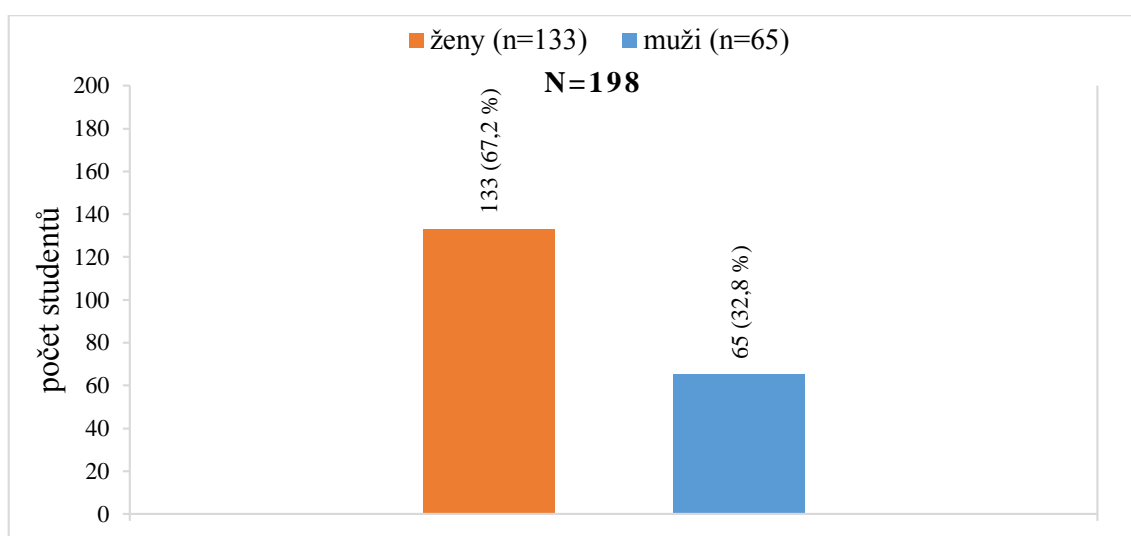
4.3 Administrace dotazníku a charakteristika výzkumného souboru

Dotazníkové šetření bylo realizováno v období od 15. března do 23. března prostřednictvím informačně komunikačních technologií. Dotazník byl vytvořen v online programu Survio a následně šířen prostřednictvím internetu. Byla použita metoda sněhové koule (angl. Snowball sampling method), která podle Vojtíška „*nabaluje respondenty podle doporučení předchozích respondentů*“ (Vojtíšek, 2012, s. 21) V tomto případě byl nejprve dotazník v elektronické podobě nahrán na sociální síť Facebook, a poté sdílen několika uživateli. Dalším způsobem sběru dat bylo rozesílání dotazníků elektronickou poštou (E-mail, Messenger). **Celkem se výzkumného šetření zúčastnilo 198 vysokoškolských studentů, z toho 133 osob byly ženy** (Graf č. 1). Zároveň dotazník vyplnilo i jedenáct osob, které uvedly na místo požadovaného vzdělání svá zaměstnání, a proto jejich odpovědi byly z konečných výsledku vyřazeny. Úprava byla provedena, aby byla analyzována pouze data od studentů vysokých škol, na které je bakalářská práce zaměřena.

Respondenti byli ve věku 19 až 27 let (Graf č. 2). Student na vysoké škole se většinou ocitá v přechodné fázi mezi adolescencí a mladou dospělostí. Řada autorů uvádí specifické znaky mladé dospělosti, která sebou přináší spoustu vývojových úkolů, a proto se někteří mohou

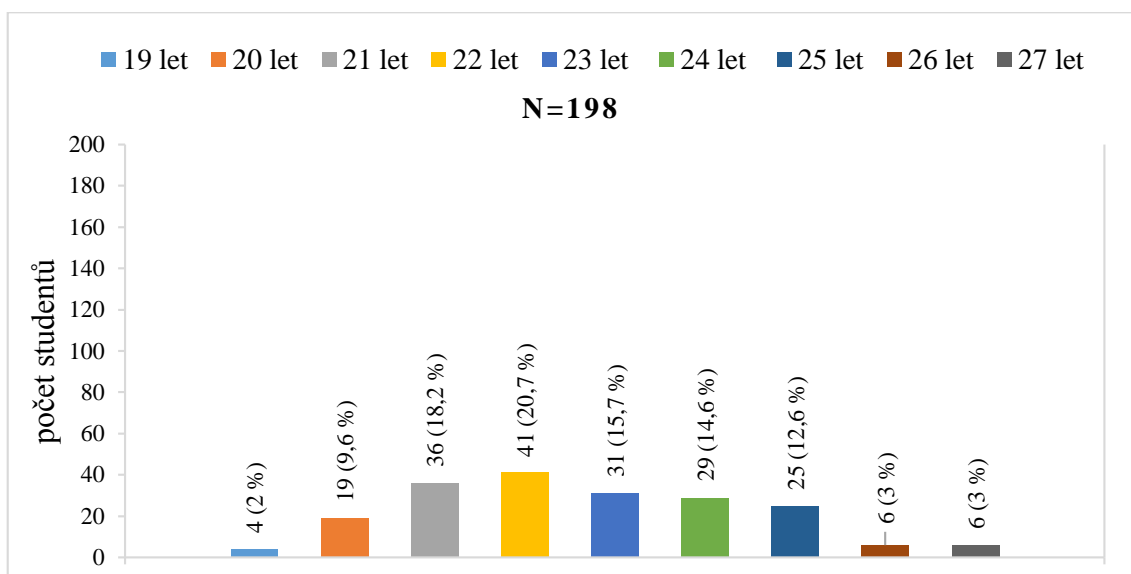
stále ocitát v adolescenci. (Arnett, 2000; Langmeier, Krejčířová, 2006; Vágnerová, 2000; Řičan, 2004). Bližší charakteristika vysokoškolského studenta je uvedena v podkapitole 1.2 Typologie účastníků. Forma studia nebyla respondenty uváděna, namísto toho zde byly položky v dotazníku, které byly zaměřené na jméno fakulty a studovaného oboru. Odpovědi byly také potřebné pro případné vyřazení některých respondentů, kteří neuvedli tyto údaje. Výzkumný soubor se skládal pouze z vysokoškolských studentů, jejichž nejčastěji uváděné fakulty jsou znázorněné v následujícím grafu (Graf č. 3). Respondenti uvedli široké spektrum studovaných oborů.

Graf č. 1: Pohlaví respondentů

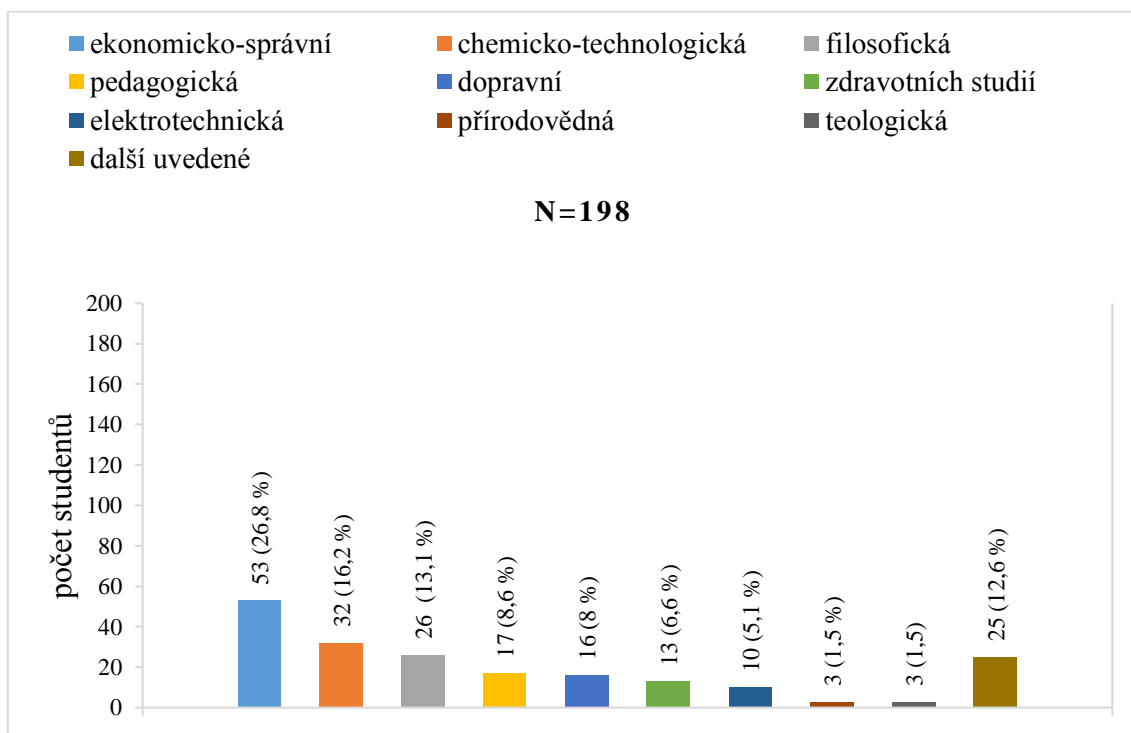
Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 198 vysokoškolských studentů (N=198), s dvojnásobnou převahou zde odpovídalo 133 (67,2 %) žen, mužů bylo 65 (32,8 %).

Graf č. 2: Věkové složení studentů

Výzkumného šetření se zúčastnili vysokoškolští studenti ve věku 19 až 27 let. Uvedené věkové rozmezí koresponduje s obdobím adolescence a mladé dospělosti.

Graf č. 3: Uvedené fakulty

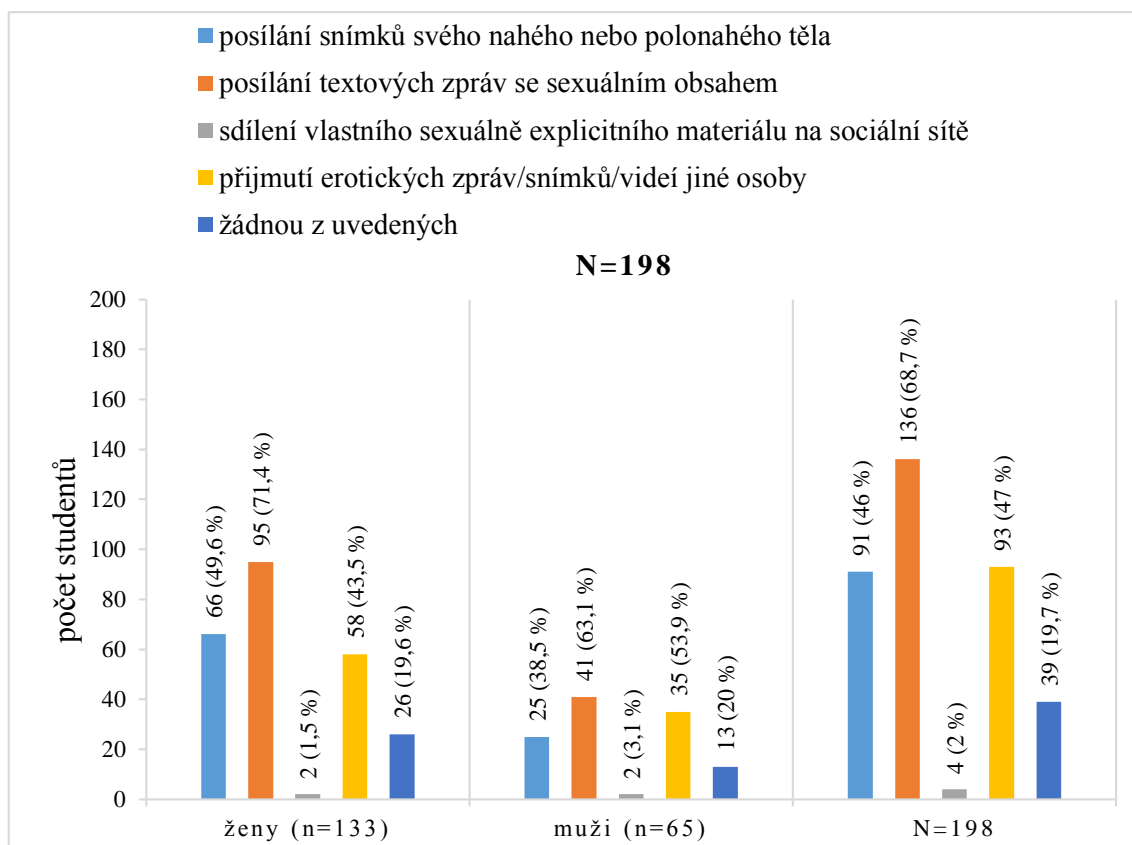
V grafu jsou nejčastěji uvedené studované fakulty, přičemž nejvíce zastoupení má ekonomicko-správní fakulta (26,2 %), po ní následuje chemicko-technologická (16,2 %).

Četné zastoupení má také filosofická fakulta s počtem 26 odpovědí (13,1 %). Z grafu je patrné, že uvedené fakulty jsou jak humanitních, tak přírodních vědeckých oborů a poměrně v rovnovážném zastoupení, avšak více než polovinu tvoří obory přírodní. Dále byly jednotlivě uvedeny tyto následující fakulty: stavební, dopravní, podnikohospodářská, zemědělská, veterinárního lékařství, právnická aj.

4.4 Prezentace výsledků

Na základně zpracovaných uvedených odpovědí jsou výsledky výzkumného šetření znázorněny v grafech a tabulkách, které jsou řazeny postupně podle struktury dotazníku. Výsledky byly vyhodnoceny pomocí sofistikovaného softwaru MS-Excel.

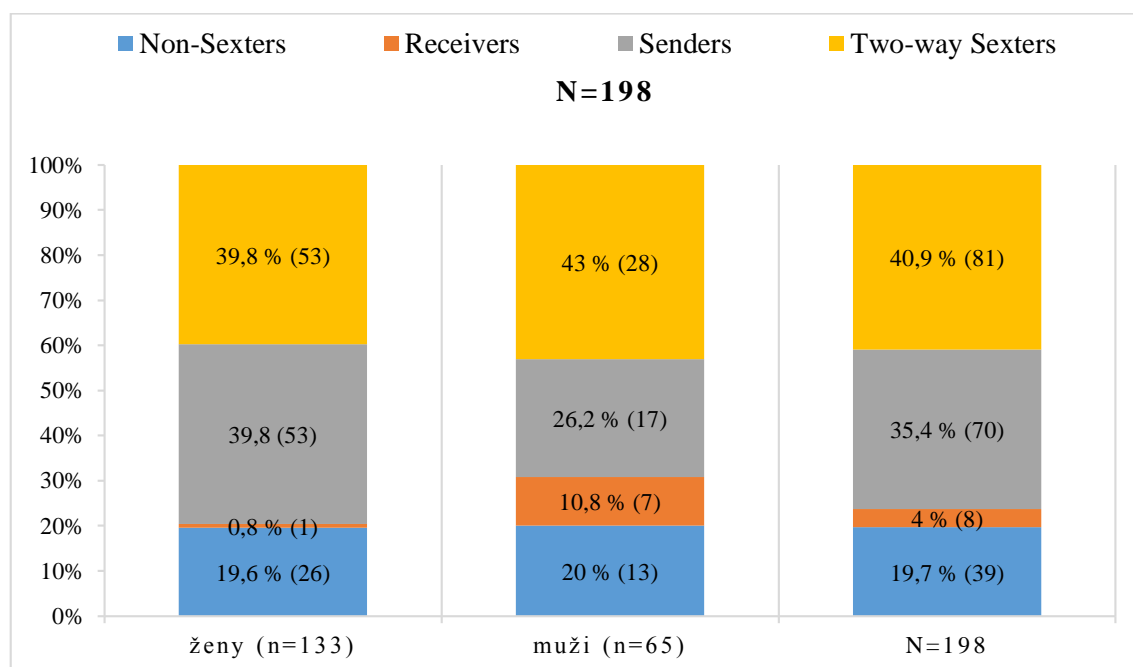
Graf č. 4: Aktivity realizované v rámci sextingu

Jedna z prvních položek dotazníku byla zaměřena na zjištění realizovaných aktivit v rámci sextingu. Z uvedeného grafu vyplývá, že více než 80 % vybraných vysokoškolských

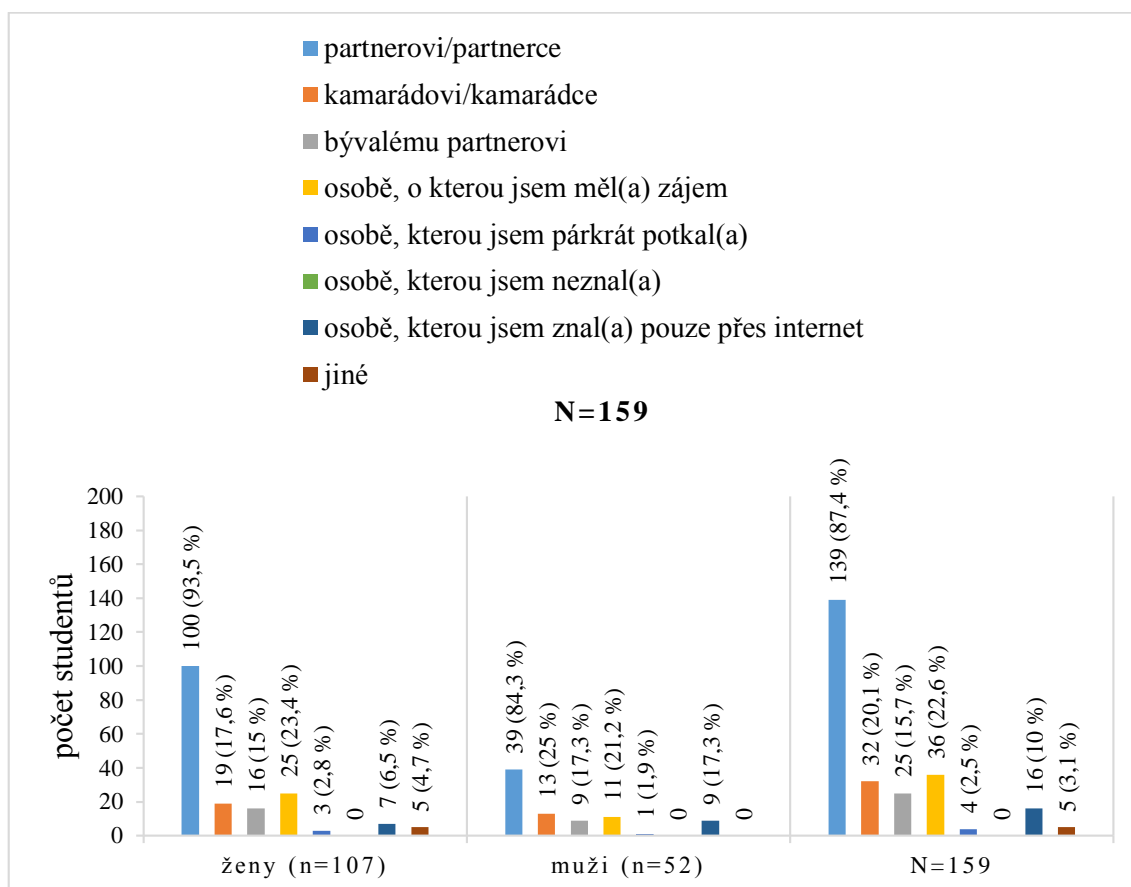
studentů (N=198) má zkušenosti se sextováním. Častěji jsou v rámci sextingu odesílané textové zprávy se sexuálním obsahem (68,7 %) než posílání snímků svého nahého nebo polonahého těla (46 %). Sexting může být také realizován formou sdílení vlastního sexuálně explicitního materiálů, avšak tuhle aktivitu označili pouze 4 (2 %) respondenti. Zatímco ženy (n=133) jsou více aktivní v posílání *sextovek*, u mužů (n=65) je o 9,6 % větší výskyt přijímání sexuálně laděných zpráv/snímků/videí.

Graf č. 5: Diferenciace respondentů podle (ne)účasti na sextingu

Gordon-Messer et al. uvádí, již zmíněnou, typologii účastníků sextingu, kde jsou čtyři typy osob rozdělené dle způsobu (ne)zapojení se do sextingu. (Gordon-Messer et al., 2000, online) V grafu je znázorněné rozdělení dotazovaných vysokoškolských studentů podle uvedené diference. Z celkového počtu respondentů (N=198) lze 81 (40,9 %) studentů považovat za obousměrné sextery (Two-way Sexters). Patrné rozdíly v souvislosti s pohlavím jsou viditelné v zastoupení odesílatelů (Senders), kdy u žen (n=133) je výskyt o 13,6 % vyšší. Pouze jedna žena uvedla, že v rámci realizace sextingu, byla jen příjemcem (Receivers), zatímco mužů odpovědělo tímto způsobem 7 (10,8 %). Na základě uvedených odpovědí bylo 39 (19,7 %) dotazovaných studentů zařazeno do kategorie nesextujících (Non-Sexters).

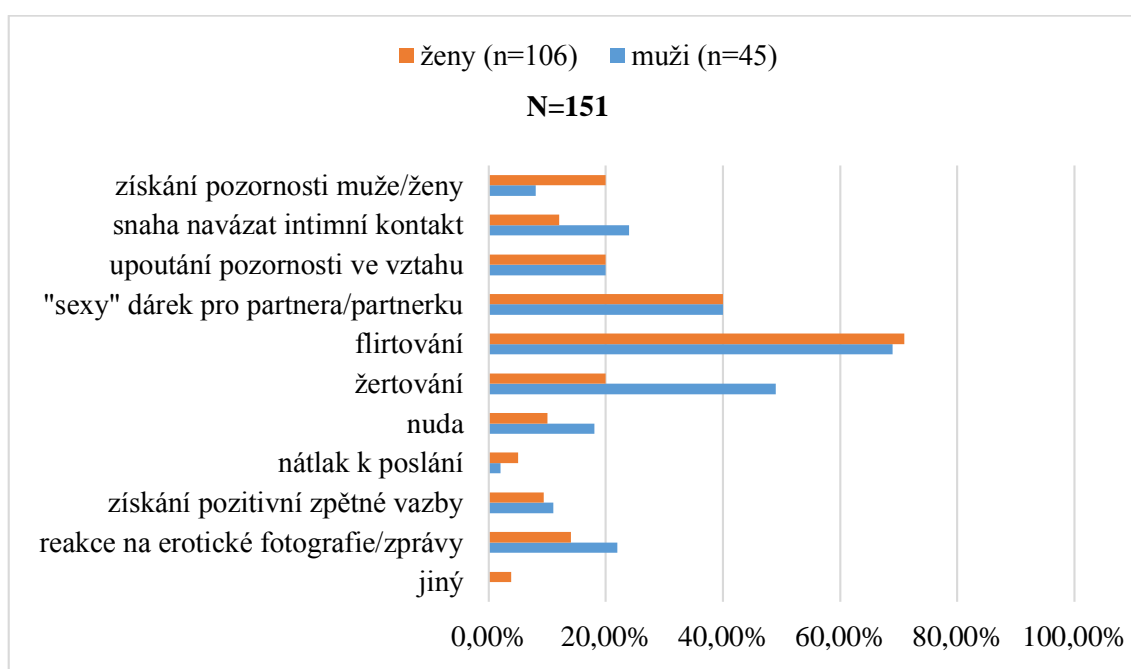
Graf č. 6: Osoby, kterým byly zaslány sexuálně explicitní materiály

Sexting je vybranými vysokoškolskými studenty nejčastěji realizován v partnerském vztahu (87,4 %). Velmi jednoznačné jsou výsledky u žen (n=107), které v 93,5 % uvedly příjemce¹ partnera. Z celkového počtu (N=198) respondentů byly v podobném zastoupení označeny tyto osoby: osoba, o kterou jsem měl(a) zájem (22,6 %); kamarádovi/kamarádce (20,1 %); v té době bývalému partnerovi (15,7 %). Poměrně vysoké riziko představuje sextování s osobami, které neznáme. Z grafu je ale patrné, že žádný student neuvedl jako odesílatele osobu, kterou neznal. Zároveň 16 (8,1 %) studentů uvedlo, že se jednalo o osobu, kterou znali pouze přes internet. Muži (n=52) mají v porovnání s ženami (6,5 %) větší zastoupení této odpovědi (17,3 %). Účastníci dotazníku rozšířili navržené odpovědi o „milencovi“ a „kamarádovi s výhodami“.

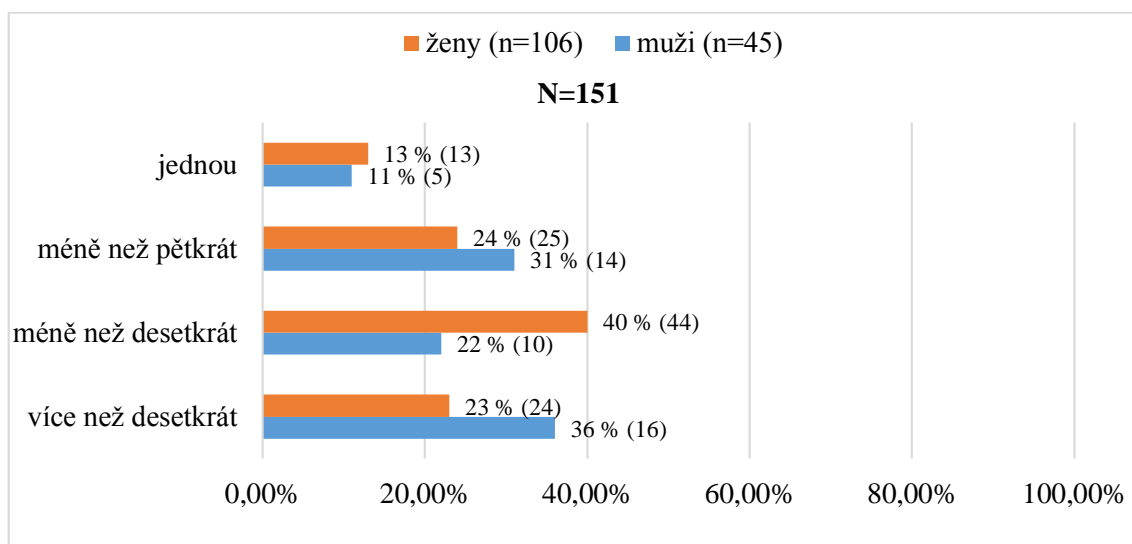
¹ Do výsledků byly zahrnuté i odpovědi těch studentů, kteří byly klasifikováni jako příjemci (n=8). Avšak předpokládám, že i jejich odpovědi mohou pozitivně přispět k hodnocení vztahu, ve kterém sexting probíhá.

Graf č. 7: Motivace pro realizaci sextingu

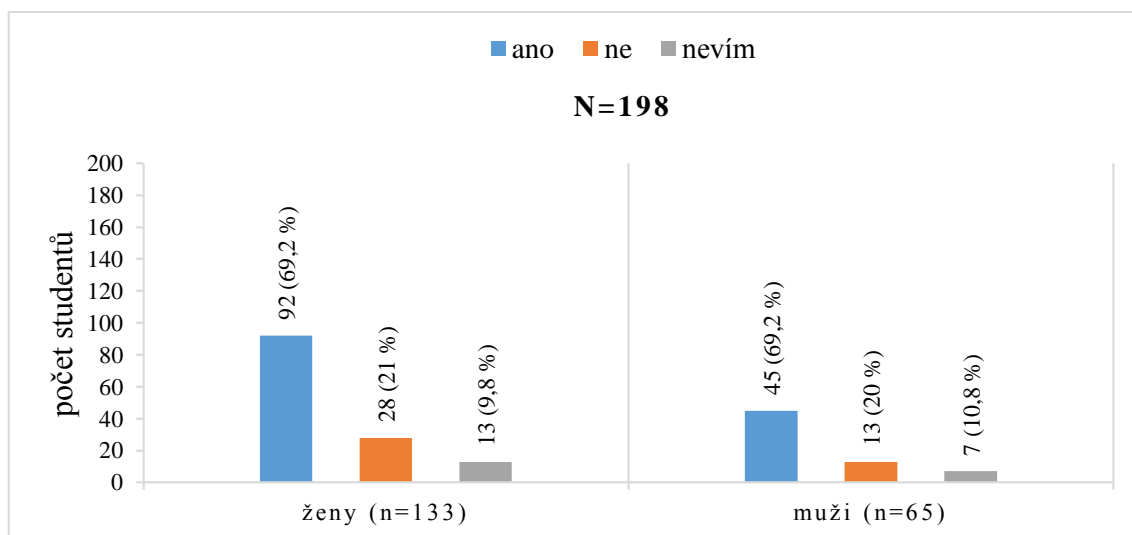
Vysokoškolští studenti (N=151) realizují sexting z mnoha důvodů. V tomto grafu jsou prezentovány odpovědi na otázku: „*Jaký byl důvod pro odeslání/sdílení Vašeho intimního materiálu?*“ Nejvíce dotazovaných studentů (70 %) uvedlo jako motiv pro sextování flirtování. Velmi častou jsou také posílány sextovky jako „sexy“ dárek pro partnera/partnerku (40 %). Muži (n=45) v porovnání s ženami (n=106) označili o 30 % více důvod žertování, o 10 % nudu a o 8% více sextují z důvodu reagování na erotické fotografie nebo zprávy jiných osob. U mužů je také sexting častěji realizován ve snaze s někým navázat intimní kontakt, na druhou stranu ženy zase více sextují, aby získaly pozornost jiné osoby. Dalším důvodem, proč mladí lidé sextují, je upoutání pozornosti ve vztahu (40 %) nebo získání pozitivní zpětné vazby (10 %). Mezi jinými odpověďmi dva dotazovaní uváděli, že sextují proto, aby vyplnili vzdálenost mezi sebou a partnerem v odloučení, které může být v důsledku studování školy v jiném městě.

Graf č. 8: Počet zaslání/sdílení vlastních erotických materiálů

Graf č. 9 znázorňuje rozdílné odpovědi mužů (n=45) a žen (n=106) na osmou položku v dotazníku: „*Kolikrát jste odeslali/sdíleli zprávu, snímek nebo video s erotickým obsahem?*“. Z celkového počtu mužů jich 16 (36 %) uvedlo, že více než desetkrát odeslali nebo sdíleli erotický materiál vlastní produkce. Oproti tomu ženy označily častěji odpověď s nižším počtem odeslaných nebo sdílených dat. 77 % žen uvádí, že v životě odeslali nebo sdíleli méně než deset obsahů. Ze všech sextujících studentů (N=151) lze považovat více než 25 % za velmi aktivní účastníky sextingu, protože více než desetkrát odeslali nebo sdíleli sexuálně explicitní materiál.

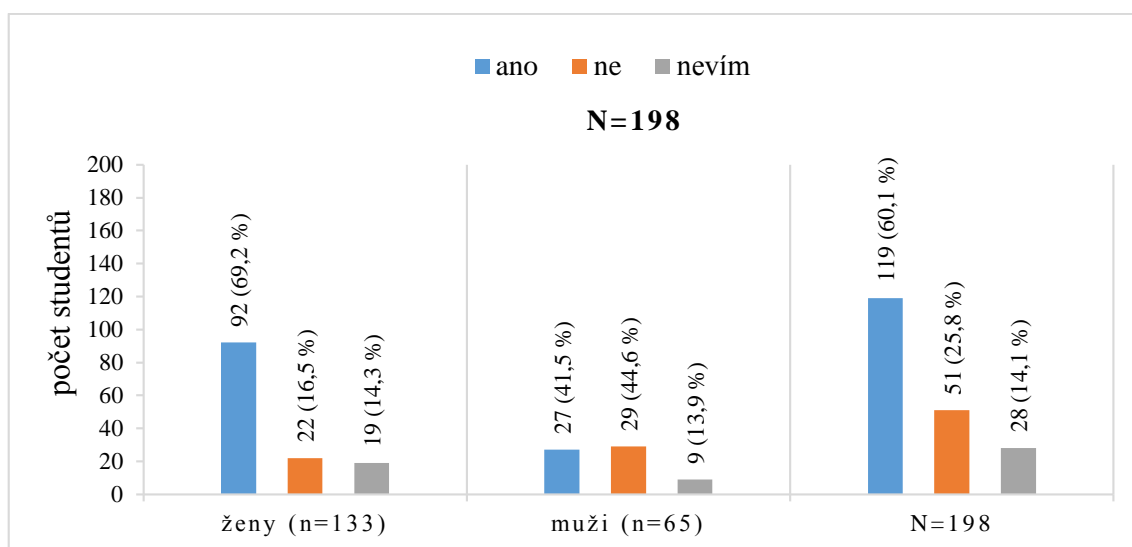
Graf č. 9: Považují studenti audiovizuální materiál za více nebezpečný než textový?

V rámci sextování mohou být odesílané nebo sdílené audiovizuální materiály, ale také se může jednat pouze o texty s erotickým podtextem. Zda vybraní vysokoškolští studenti (N=198) považují audiovizuální sextovky za více nebezpečné než ty textové, je znázorněné v uvedeném grafu. Celkem 137 (69,2 %) respondentů považuje za více riskantní odesílání/sdílení vlastních sexuálně laděných fotografií a videí. 20,7 % studentů si myslí, že posílání/sdílení audiovizuálního obsahu není rizikovější než erotické texty. Zbýlých 10 % respondentů označilo odpověď „nevím“. Z grafu je patrné, že zastoupení odpovědí bylo u mužů (n=65) a žen (n=133) téměř shodné.

Graf č. 10: Vnímání sextingu jako rizikové formy komunikace

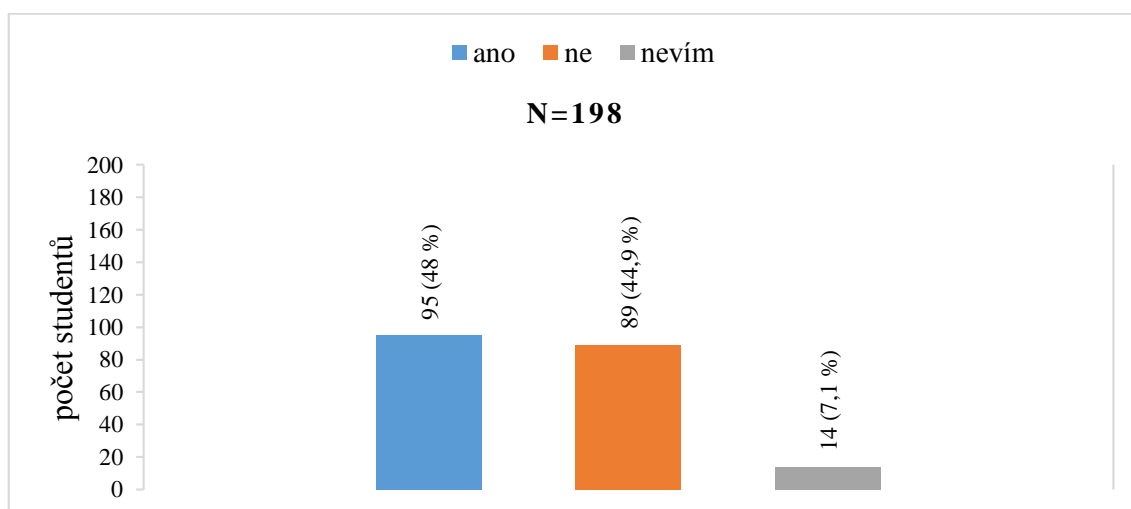
Sexting je považován za formu rizikového chování v kyberprostoru. Cílem desáté otázky v dotazníku bylo zjistit, zda vysokoškolští studenti (N=198) považují sexting za rizikový. Celkem 119 (60,1 %) dotazovaných studentů by sexting zařadilo do rizikového chování, avšak z grafu jsou patrné rozdíly v odpovědích mužů (n=65) a žen (n=133). 69,2 % žen považují sexting za rizikový, oproti mužům (41,5 %) vnímají riziko sextingu o téměř 30 % více. Muži se nejčastěji přikláněli k názoru, že sexting není riskantní. Z výsledků také vyplývá, že 14 % dotazovaných nedokázalo na otázku odpovědět, možným důvodem může být nízké povědomí o následcích sextování, a proto 28 (14,1 %) studentů označilo odpověď „nevím“.

Tabulka č. 2: Nejčastější obavy dotazovaných studentů při realizaci sextingu

	Ženy (n=133)	Muži (n=65)	Celkem (N=198)
Zklamání rodičů	46 (34,6 %)	14 (21,5 %)	60 (30,3 %)
Zklamání přátel	26 (19,5 %)	10 (15,4 %)	36 (18,2 %)
Zklamání učitele/trenéra	0	4 (6,2 %)	4 (2 %)
Obtížné stažení obsahu z virtuálního prostředí	65 (48,9 %)	30 (46,2 %)	95 (48 %)
Ublížení mému vztahu	41 (30,8 %)	15 (23,1 %)	56 (28,3 %)
Vydírání	91 (68,4 %)	33 (50,8 %)	124 (62,6 %)
Problémů se zákonem	17 (12,8 %)	17 (26,2 %)	34 (17,2 %)
Vzniklé ostudy/veřejného posměchu	86 (64,6 %)	35 (53,8 %)	121 (61,1 %)
Potíží ve škole	20 (15 %)	5 (7,7 %)	25 (12,6 %)
Poškození rodinné pověsti	35 (26,3 %)	14 (21,5 %)	49 (29,7 %)
Poškození své pověsti	81 (53,4 %)	32 (49,2 %)	113 (57,1 %)
Potencionální nebo současný zaměstnavatel může obsah vidět	39 (29,3 %)	24 (36,9 %)	63 (31,8 %)
Ztráty zaměstnání	26 (19,5 %)	15 (23,1 %)	41 (20,7 %)
Možných sexuálních útoků	50 (37,6 %)	11 (16,9 %)	61 (30,8 %)
Nevím	2 (1,5 %)	3 (4,6 %)	5 (2,5 %)
Jiné	2 (1,5 %)	3 (4,6 %)	5 (2,5 %)

Důsledky sextování mohou být někdy velmi závažné. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 198 vysokoškolských studentů, kteří u jedenácté položky uváděli nejvíce obávaná rizika sextingu. K Tabulce č. 2 se vztahuje následující otázka: „Čeho byste se nejvíce obávali při posílání či sdílení materiálu s vlastním sexuálním obsahem?“. Dotazovaní studenti se nejvíce obávají následujících rizik: vydírání (62,6 %); vzniklé ostudy/veřejného posměchu (61,1 %); poškození své pověsti (57,1 %); obtížné stažení obsahu z virtuálního prostředí (48 %). Zatímco muži (n=65) uváděli v průměru 4 obavy, ženy (n=133) označovaly průměrně 4,6 odpovědi. Ženy se cítí ohroženější možnými sexuálními útoky (37,6 %) než muži (16,9 %). Na druhou stranu se muži (26,2 %) oproti ženám (12,8 %) častěji obávají problémů se zákonem, možná proto, že mohou být některé obsahy mladých dívek snadno klasifikované jako „pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě“ (viz Tabulka č. 1: Trestné činy spáchané v důsledku sextování). Dále se muži obávají více negativních dopadů v zaměstnání a to až o 7 % více než ženy („potencionální nebo současný zaměstnavatel může obsah vidět“ a „ztráta zaměstnání“). Žádná respondentka neuvedla jako svoji obavu zklamání učitele nebo trenéra, zatímco mužů bylo 6 %. Pět studentů využilo odpověď „jiný“ a rozšířili je o následující informace: „Neposílám sex. obsah s mým obličejem. Takže se nebojím ničeho.“ „Ničeho. Jsou to pouze fotky, kterých je dnes plný internet. Pokud by s tím někdo měl problém, neřešil bych to.“ „Co kdyby mě viděla babička?“ „Nebojím se, vždy posílám fotky bez hlavy“.

Graf č. 11: Osoba v okolí s negativní zkušeností v důsledku sextingu

Graf č. 12 znázorňuje, zda respondenti (N=198) znají ze svého okolí někoho s negativní zkušeností v důsledku sextingu. V tomto případě nejsou uvedené rozdílné odpovědi mužů (n=65) a žen (n=133). Téměř polovina (48 %) dotazovaných studentů zná ze svého okolí nějakého člověka, na kterého mělo sextování negativní dopad. 14 respondentů označilo odpověď „nevím“.

5.5 Verifikace hypotéz

V této kapitole je věnována pozornost stanoveným hypotézám, které na základě výsledků dotazníkového šetření budou vyvráceny nebo potvrzeny. Dále jsou zde shrnuté výsledky realizovaného výzkumného šetření, zároveň jsou porovnány s ostatními studiemi.

H1: Více než 80 % vybraných vysokoškolských studentů má zkušenost se sextingem.

Vzhledem k výsledkům, které jsou znázorněny v Grafu č. 4, lze považovat Hypotézu 1 za potvrzenou. Z výsledků vyplývá, že 80 % respondentů má zkušenosti se sextingem, přičemž více než 40 % vybraných studentů lze považovat za obousměrné sextery viz Graf č. 5: Diferenciace respondentů podle (ne)účasti na sextingu. Tento výzkumný soubor vysokoškolských studentů se dá považovat za poměrně aktivní účastníky sextingu. Z Grafu č. 8 je patrné, že 27 % dotazovaných studentů odeslalo nebo sdílelo více než deset sexuálních obsahů. Konkrétně muži jsou v posílání sextovek více aktivnější, téměř 40 % odeslalo nebo sdílelo více než deset sexuálně explicitních materiálů.

H2: Dotazovaní studenti vysokých škol posílají častěji textové zprávy se sexuálním obsahem než ty audiovizuální.

V Grafu č. 4 jsou také prezentovány jednotlivé aktivity realizované v rámci sextingu. Hypotéza 2 se potvrdila, protože téměř 70 % vybraných studentů uvádělo častěji odesílání textových zpráv se sexuálním obsahem, než posílání snímků svého nahého nebo polonahého těla (46 %). Zda respondenti považují textové zprávy s erotickým podtextem za méně nebezpečné, zobrazuje Graf č. 9. Téměř 70 % vybraných studentů

se domnívá, že větší riziko přináší posílání audiovizuálního materiálu. Kožíšek a Písecký také považují textové zprávy se sexuálními fantaziemi za nejméně nebezpečné. (Kožíšek, Písecký, 2016, s. 9) Důvodem může být vyšší anonymita, pokud dojde k šíření textů dalším osobám.

H3: Nejčastěji je sexting u výzkumného souboru realizován v partnerském vztahu.

Vybraní studenti vysokých škol byli také dotazováni na osobu, se kterou sextovali. Na základě výzkumu v rámci *The National Campaign to Prevent Teen and Unplanned Pregnancy*. (Kopecký, 2013, s. 17) byla stanovena Hypotéza 3, která se potvrdila. V Grafu č. 6 jsou znázorněny osoby zúčastněné na sextingu. Z výsledků je patrné, že téměř 90 % dotazovaných studentů sextuje v partnerském vztahu, konkrétně 94 % respondentek realizovalo sexting ve vztahu. Velmi častým důvodem sextování u vybraných vysokoškolských studentů je flirtování (70 %). V souvislosti s realizací v partnerském vztahu zmiňují Graf č. 7, z kterého je patrné, že velmi častým důvodem je odesílání sextovek jako „sexy“ dárek pro partnera nebo partnerku (40 %). Dále 20 % respondentů uvedlo, že sextovali, aby upoutali pozornost ve vztahu.

H4: Mezi dotazovanými studenty je nejvíce obávaným důsledkem sextingu veřejný posměch.

Na základě uvedených případů obětí sextingu byla stanovena Hypotéza 4, která předpokládá, že studenti se budou nejvíce obávat veřejného posměchu, který může být způsobený v důsledku neoprávněného šíření intimního obsahu dalším osobám. Soukromá sextovka se může stát snadno virální a autor tím může být velmi poškozen. V Tabulce č. 2 jsou uvedené nejčastější obavy vysokoškolských studentů při realizaci sextingu. Potencionálním rizikem je nejčastěji představuje vydírání (63 %), avšak vzniklé ostudy/veřejného posměchu (61 %) se studenti také často obávají. Z celkového počtu respondentů (N=198) byla o 3 odpovědi více uvedena odpověď vydírání. Tato hypotéza předpokládala, že nejvíce bude uvedena odpověď veřejný posměch, a proto jí nelze považovat za potvrzenou.

Potvrzené hypotézy: H1, H2, H3

Vyvrácené hypotézy: H4

5.6 Závěr výzkumného šetření

Kvantitativní šetření bylo realizováno s cílem zjistit výskyt a formu sextingu u vybrané vysokoškolské populace v České republice. Pomocí dotazníku byly také zjišťovány postoje 198 studentů k rizikům sextování. Sexting představuje sexuální formu rizikového chování, i přesto ho více než 25 % studentů nepovažuje za rizikový. Zajisté je, že se sextování stalo součástí elektronické komunikace u vybraných vysokoškolských studentů. Více než 80 % dotazovaných má zkušenost se sextingem, přičemž více než 40 % odeslalo i přijalo sexuálně explicitní materiál. Pouze 10 % studentů uvedlo, že jednou odeslali nebo sdíleli vlastní erotický obsah, takže zbylých 90 % lze považovat za aktivnější sextery. Sexting může probíhat v různých specifických formách, ale nejčastěji je realizován odesíláním textových zpráv s erotickým podtextem. Téměř 70 % respondentů uvedlo zkušenost se zasíláním sugestivních textových zpráv oproti odesílání snímků a videí (46 %). Zároveň z výsledků vyplynulo, že 70 % studentů považuje audiovizuální materiál za víc nebezpečný než právě ten textový, a proto je zřejmě častěji odesílán. Nejčastěji je sexting realizován ve vztahu, jak uvádí výsledky výzkumného šetření, téměř 90 % dotazovaných studentů odeslalo svou sextovku svému partnerovi nebo partnerce. Hollá zmiňuje, že se může jednat o konsenzuální sextery, kteří sextují za účelem budování romantického, sexuálního nebo partnerského vztahu.

Z výsledků jsou patrné rozdíly mezi muži a ženami. Zajímavé je, že téměř 45 % dotazovaných mužů nevnímá sexting jako rizikovou aktivitu, v případě žen je zastoupení o 30 % nižší. Muži se zdají být méně opatrnější v sextování, dokazuje to i skutečnost, že 18 % mužů sextovalo s osobou, kterou znali pouze přes internet. Muži v porovnání s ženami (až o 30 %) častěji realizují sexting pro pobavení. Žertování a také nuda je tedy spíše motivem u mužského pohlaví. Dále dotazovaní muži uváděli větší počet zaslaných sextovek a to až o 15 % více než ženy. Nejčastějším důvodem sextingu je flirtování, a také odesílání „sexy“ dárku pro partnera/partnerku. Ženy sextují více proto, aby získaly pozornost druhého pohlaví, zatímco muži zase sextingem navazují intimní kontakty. Na základě uvedených informací se tedy domnívám, že muži nejsou tolik opatrní

jako ženy, které bývají častěji stigmatizované v důsledku realizace sextingu. Ženy se také cítí ohroženější než muži, v průměru uváděly téměř o jednu obavu více, konkrétně možné sexuální útoky představují vyšší riziko pro ženy, a proto tuhle obavu uvedlo 36 % žen. Na druhou stranu muži se více bojí rizik spojených se zaměstnáním a případných problémů se zákonem.

V závěru výzkumného šetření uvádím, že potencionálních rizik sextingu je opravdu mnoho a trůfám si říct, že jsou vybraným vysokoškolským studentům spíše známá. Dokazuje to skutečnost, že téměř polovina respondentů zná v okolí osobu s negativní zkušeností v důsledku posílání nebo sdílení sexuálně explicitního obsahu. Někteří jedinci uváděli, že nepovažují sexting za rizikový, protože nikdy nezachycují svůj obličej. Tímto způsobem lze nahlížet i na možné preventivní řešení sextingu, protože je to jedna z cest, jak provozovat bezpečnější sexting. Jeden z respondentů uvedl, že se nebojí ničeho při sextování, protože zveřejněných erotických snímků je na internetu už mnoho. Je zajímavé vidět, jakým způsobem na sexting nahlíží někteří studenti. Dalším potencionálním rizikem pro dotazované vysokoškolské studenty je obtížné stažení obsahu z virtuálního prostředí. Jak uvádí Bednář, dnes existuje už spousta programů na zachycení obsahu, a proto jednou sdílený materiál je téměř nemožné zcela vymazat z kyberprostoru. (Bednář, 2012, s. 145) Obavy, které by mohly být specifické pro vysokoškolské studenty, jako je například zklamání trenéra nebo učitele, byly uvedeny ve velmi malé míře (2 %).

Výsledky výzkumného šetření jsou srovnatelné s některými realizovanými studiiemi ze zahraničí, ale i z České republiky. Více než 80 % výskyt sextingu mezi mladými lidmi přinesly výsledky výzkumu z Floridy (Fleek at al., 2012, online), ale také u dotazovaných v Botswaně (Makgale, Plattner, 2017, online) se objevila podobně vysoká prevalence sextingu (84,8 %). Podobné výsledky (83,3 %) má také výzkum z českého prostředí, který byl uskutečněn Univerzitou Palackého v Olomouci. (Szotkowski, Komárková, 2017, online) Na druhou stranu ve srovnání s jedním z prvních realizovaných výzkumů v USA (The National Campaign to Prevent Teen and Unplanned Pregnancy, 2009), jsou výsledky o polovinu vyšší u výzkumného šetření realizovaného v rámci bakalářské práce. Uvedené motivující faktory byly podobné u všech zmíněných výzkumů, zejména se jednalo o touhu po sexuální aktivitě, flirtování, „sexy“ dárek pro partnera/partnerku, získání pozornosti nebo potlačení nudy.

Vzhledem k tomu, že sexting je součástí elektronické komunikace u vysokoškolských studentů, tak je potřebné preventivně předcházet jeho negativním dopadům. Domnívám se, že velmi účinné by mohlo být využívání terciální prevence, která je na webových stránkách 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy charakterizována jako „*předcházení zdravotním nebo sociálním potížím v důsledku rizikového chování*“ (Nevoralová, 2011, online) V období mladé dospělosti už může být jedinec plně aktivním sexterem, zejména pokud je v dlouhodobějším vztahu, ve kterém si běžně vyměňují své intimní snímky. Cílová skupina vysokoškolských studentů už může být problematická pro využívání primární prevence, protože jak dokazují výsledky některých výzkumů včetně výzkumného šetření realizovaného v rámci této práce, více jak 80 % studentů už někdy sextovalo. Na základě uvedených odpovědí lze považovat více než 70 % dotazovaných za aktivnější účastníky sextingu, a proto se domnívám, že by studenti měli být informováni o provozování bezpečnějšího sextingu, který například popisuje Kožíšek a Písecký. (2016, s. 9) Vybraní studenti se velmi často obávají veřejného posměchu, který může vzniknout v důsledku dalšího neoprávněného nakládání se sexuálně explicitními materiály. Pokud by účastníci sextingu produkovali své snímky nebo videa s vyšší anonymitou, nemuselo by při zveřejnění obsahu dojít k identifikaci autora. Ačkoliv samotné šíření materiálu by pro daného člověka bylo velmi nepříjemné.

Van Ouytsel, Walrave a Van Gool upozorňují na využívání vhodných vzdělávacích materiálů o sextingu, protože některé mohou působit dojmem, že výrobce sextů (ve většině případů dívky) jsou vinni za cokoli, co se jim může stát. Je tedy třeba kritizovat mentalitu „obviňování oběti“, které oběti sextingu často čelí. Dále také zmiňují, že chlapečci produkují sexuální snímky bez rizika sociálního nesouhlasu, zatímco dívky jsou vystaveny těžké kritice za publikování podobných obrázků. (Van Ouytsel, Walrave, Van Gool, 2014) Ostatně i v případě realizovaného výzkumného šetření se prokázaly jisté rozdíly mezi muži a ženami. Navrhuji další zkoumání genderových rozdílů sexuálního chování v kyberprostoru u českých vysokoškolských studentů. Mohlo by to být přínosné pro zvážení otevřených diskuzí v genderově odlišných skupinách, které by se mohly konat v průběhu studia na vysoké škole. Samozřejmě nezavrhnuji možnost, že by studenti mohli konverzovat nejdříve odděleně, a poté diskutovat společně. Na základě výsledků výzkumného šetření by v mužské skupině mohla být více věnována pozornost rizikům spojených se zákonem nebo se zaměstnáním. U studentek by se mohlo jednat o riziko sexuálního útoku a veřejného posměchu. Danou problematiku považuji za velmi zajímavou a doposud málo

prozkoumanou. V reálném světě se také vyskytují rozdíly v sexuálním chování mezi muži a ženami, a proto i v elektronické komunikaci je genderově odlišné.

Jak už bylo zmíněno, sexting je velmi často realizován ve vztahu, kde jsou odesílané zprávy založené na důvěře a pocitu náklonnosti. Jak dokazují případy sextingu, pokud je partnerský vztah ukončen, může dojít k vydírání oběti v důsledku sextování. Dokáží si představit, že by na informačních tabulích visely letáky informující o rizicích sextingu, a zároveň poskytující rady (weby poskytující prevenci, nástroje umožňující stažení obsahu z internetu, kontakty na odborníky aj.), pokud dojde k vydírání, zveřejnění obsahu na sociální síti apod. Důležitá je možnost se obrátit na odborníky v příslušných školách, protože sexting může mít rozsáhlé dlouhodobé následky na život člověka. Nezbytnou součástí je zařazení problematiky sextingu do výchovy ve školách a školských zařízeních. Podstatné je, aby se možné preventivní řešení sextingu dostalo do povědomí jeho účastníků.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo poskytnout vhled do problematiky sextingu zejména v souvislosti s potencionálními riziky. V teoretické části práce byl nejprve charakterizován pojem sexting, který představuje specifickou formu sexuální komunikace v kyberprostoru. Vzhledem k tomu, že je práce zaměřená na vysokoškolské studenty, tak byla do teoretické části zařazena charakteristika vývojového období, ve kterém se studenti vysokých škol ocitají. Stěžejní částí bylo uvedení možných negativních dopadů v důsledku realizace sextingu, které mohou mít podobu porušování společenských nebo právních norem. Cíl bakalářské práce považuji za splněný.

V rámci bakalářské práce bylo realizováno dotazníkové šetření zaměřené na výskyt a formy sextingu u vybrané vysokoškolské populace. Výsledky prokázaly velmi vysokou prevalenci tohoto jevu, konkrétně více než 80 % dotazovaných studentů má zkušenosti se sextováním, přičemž až v 90 % byly sextovky sdílené v partnerském vztahu. Zajímavé jsou také patrné rozdíly v odpovědích mužů a žen, a proto dalším námětem zkoumání by mohl být výzkum zaměřený na genderové rozdíly sextingu. Výsledky by mohly být přínosné pro lepší výběr jednotlivých témat v rámci diskuze na téma sexting, které by měly být součástí výchovy ve školách a školských zařízeních. Je nutné neopomenout, že sexuální témata mohou být pro diskutující citlivá.

Je jisté, že rizikové formy chování ve skutečném světě se přenášejí i do virtuálního světa. Na tuto skutečnost by měli pracovníci působící ve školské oblasti, umět reagovat. Lze předpokládat, že s rostoucím vývojem informačně komunikačních technologií se budou objevovat další nové formy rizikového chování. Je tedy potřebná i edukace samotných pracovníků o problematice sexuálního rizikového chování v elektronické komunikaci. Sexting se stal součástí života mladých lidí, a proto není nutné nahlížet na tento fenomén zcela negativně, pokud budou jeho účastníci kvalitně informováni o prevenci. Sextovky budou více anonymní a pro autora se tím mohou snížit potencionální rizika.

Seznam použitých zdrojů

Literatura:

BEDNÁŘ, Vojtěch, 2011. *Internetová publicistika*. Praha: Grada publishing. 216 s. ISBN 978-80-247-3452-1.

BLINKA, Lukas a kol., 2015. *Online závislosti*. Praha: Grada publishing. 200 s. ISBN 978-80-247-5311-9.

ČECH, Ondřej a Nicole ZVONÍČKOVÁ, 2017. *Nebezpečí kyberšikany*. České Budějovice: THEIA. 136 s. ISBN 978-80904854-4-0.

ECKERTOVÁ, Lenka a Daniel DOČEKAL, 2013. *Bezpečnost dětí na internetu*. Brno: Computer Press. 224 s. ISBN 978-80-251-3804-5.

GAVORA, Peter, 2000. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido. 208 s. ISBN 80-85931-79-6.

HOLLÁ, Katarína, 2016. *Sexting a kyberšikana*. Bratislava: IRIS. 167 s. ISBN 978-80-8153-061-6.

HORÁK, František a Miroslav CHRÁSKA, 1989. *Úvod do metodologie pedagogického výzkumu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 169 s. ISBN 17-304-89.

GREGUSSOVÁ, Monika a Martin DROBNÝ, 2013. *Deti v sieti*. Dibuck, 2013. 108 s. ISBN 978-80-970676-6-3.

KOLOUCH, Jan, 2016. *CyberCrime*. Praha: CZ.NIC. 522 s. ISBN 978-80-88168-15-7.

KOPECKÝ, Martin a kol, 2013. *Rizika internetové komunikace v teorii a praxi*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Centrum prevence rizikové virtuální komunikace. 188 s. ISBN 978-80-244-3571-8.

KOPECKÝ, Martin a René SZOTKOWSKI, 2015. *Nebezpečné komunikační techniky spojené s ICT pro ředitele základních a středních škol*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 66 s. ISBN 978-80-244-4555-7.

KOPECKÝ, Kamil, 2013. *Rizikové chování studentů Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v prostředí internetu*. Olomouc: Univerzita Palackého, Centrum prevence rizikové virtuální komunikace. 110 s. ISBN 978-80-244-3858-0.

KOŽÍŠEK, Martin a Václav PÍSECKÝ, 2016. *Bezpečně na internetu: průvodce chováním ve světě online*. Praha: Grada Publishing. 176 s. ISBN 978-80-247-5595-3.

LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ, 2006. *Vývojová psychologie*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada. 368 s. ISBN 978-80-247-1284-0.

LINDEROVÁ, Ivica, Petr SCHOLZ a Michal MUNDUCH, 2016. *Úvod do metodiky výzkumu*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická. 62 s. ISBN 978-80-88064-23-7.

SOBOTKOVÁ, Veronika, 2014. *Rizikové a antisociální chování v adolescenci*. Praha: Grada. 147 s. ISBN 978-80-247-4042-3.

ŘÍČAN, Pavel, 2004. *Cesta životem*. 2. vyd. Praha: Portál. 392 s. ISBN 80-7178-829-5.

SZOTKOWSKI, René, Martin KOPECKÝ a Veronika KREJČÍ, 2013. *Nebezpečí internetové komunikace IV*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Centrum prevence rizikové virtuální komunikace. 177 s. ISBN 978-80-244-3911-2.

ŠÁMAL, Pavel a kol., 2012. *Trestní zákoník II. § 140 až § 421. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 3632 s. ISBN 974-80-7400-428-5.

ŠIRŮČKOVÁ, Michaela, 2012. Rizikové chování. In: Miovský, Michal a kol. *Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování*. Vyd. 1. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze. 232 s. ISBN 978-80-87258-89-7.

TRPIŠOVÁ, Dobromila, 1997. *Postoje vysokoškolských studentů ke studiu a atribuční procesy*. Ústí nad Labem: UJEP. 77 s. ISBN 978-80-70441-67-1.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2000. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál. 528 s. ISBN 80-7178-308-0.

VOJTÍŠEK, Petr, 2012. *Výzkumné metody: metody a techniky výzkumu a jejich aplikace v absolventských pracích vyšších odborných škol*. Praha: Vyšší odborná škola sociálně právní. 54 s. ISBN 978-80-905109-3-7.

Internetové zdroje:

ARNETT, J. J., 2000. Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist* [online]. 55(5), 469-480. [cit. 24-1-2019] DOI: 10.1037/0003-066X.55.5.469

Centrum prevence rizikové virtuální komunikace, 2010-2013. Sexting v zahraničí. *Sexting* [online]. Olomouc: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého. [cit. 26-1-2019] Dostupné z: <http://www.sexting.cz/>.

DÖRING, Nicola, 2014. Consensual sexting among adolescents: Risk prevention through abstinence education or safer sexting? *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace* [online]. 8(1). [cit. 24-1-2019] DOI: 10.5817/CP2014-1-9.

DUŠAN, Vaněk, 2016. Reálné případy a dopady sextingu. *Jdi do klubu*. [online]. Česká asociace streetwork, [cit. 5-4-2019] Dostupné z: <https://www.jdidoklubu.cz/Realne-pripady-a-dopady-sextingu-P7027021.html>

FLEEK, Kimberly et al., 2012. Motivations for Sexting in Undergraduate College Students. *ResearchGate / Share and discover research* [online]. Florida. [cit. 24-1-2019] Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/266825156_Motivations_for_Sexting_in_Undergraduate_College_Students.

HOLASKA, Joseph, 2010. *Prosecuting the Victim: The Legal Impact of the Sexting Trend* [online]. Widener University. 34 s. [cit. 24-1-2019] Dostupné z: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1596866.

GORDON-MESSER, Deborah et al., 2013. Sexting among young adults. *The Journal of adolescent health : official publication of the Society for Adolescent Medicine* [online]. Elsevier, 301-306. [cit. 23-1-2019] DOI: 10.1016/j.jadohealth.2012.05.013.

KOPECKÝ, Kamil, 2017. Kyberflashing – staronový druh sexuálního kontaktu v online světě. *E-bezpečí*. [online]. Olomouc: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého, Centrum prevence rizikové virtuální komunikace. [cit. 26-3-2019] ISSN 2571-1679. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/sexting/1255-kyberflashing>

KOPECKÝ, Kamil a René SZOTKOWSKI, 2018. *E-bezpečí: Sexting jako riziková forma komunikace (přůvodce studiem)*. [online]. Olomouc. [cit. 26-3-2019] Dostupné z: https://www.pdf.upol.cz/fileadmin/userdata/PdF/VaV/2018/odborne_seminare/E-Bezpeci_-_Sexting_jako_rizikova_forma_komunikace.pdf.

MAKGALE, Obakeng a Elisabeth PLATTNER, 2017. Sexting and risky sexual behaviours among undergraduate students in Botswana: An exploration study. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace* [online]. University of Botswana. 11(2). [cit. 23-1-2019] Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.5817/CP2017-2-1>.

NEVORALOVÁ, Monika, 2011. Co je prevence. *Klinika adiktologie*. [online]. Praha: Univerzita Karlova. [cit. 23-1-2019] Dostupné z: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/377/3071/Co-je-prevence>

VAN OUYTSEL, J., M. WALRAVE a E. VAN GOOL, 2014. Sexting: Between Thrill and Fear – How Schools Can Respond. *Clearing House*. [online]. 87 (5), 204-212. [cit. 23-1-2019] DOI: 10.1080/00098655.2014.918532

POVOLNÝ, David, 2010. Sexting: Právní výzva elektronického věku. *Zprávy z MUNI*. [online]. Brno: Masarykova univerzita. ISSN: 1801-0814. [cit. 16-3-2019] Dostupné z: <https://www.em.muni.cz/veda-a-vyzkum/2034-sexting-pravni-vyzva-elektronickeho-veku>.

The National Campaign to Prevent Teen and Unplanned Pregnancy, 2008. *Sex and Tech: Results from a Survey of Teens and Young Adults*. Washington, DC. [cit. 16-3-2019] Dostupné z: https://www.drvc.org/pdf/protecting_children/sextech_summary.pdf

VLACHOVÁ, Marta, 2009. Trestná činnost spojená s internetovou kriminalitou. *E-bezpečí* [online]. Olomouc: Centrum prevence virtuální internetové komunikace, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci. ISSN 2571-1679. [cit. 16-3-2019] Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/dali-rizika/148-226>.

Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Trestné činy spáchané v důsledku sextování

Tabulka č. 2 – Nejčastější obavy dotazovaných studentů při realizaci sextingu

Seznam grafů

Graf č. 1 – Pohlaví respondentů

Graf č. 2 – Věkové rozmezí studentů

Graf č. 3 – Uvedené fakulty

Graf č. 4 – Aktivity realizované v rámci sextingu

Graf č. 5 – Diferenciace respondentů podle (ne)účasti na sextingu

Graf č. 6 – Osoby, kterým byly zaslány sexuálně explicitní materiály

Graf č. 7 – Motivace pro realizaci sextingu

Graf č. 8 – Počet zasílání/sdílení vlastních erotických materiálů

Graf č. 9 – Považují studenti audiovizuální materiál za více nebezpečný než textový?

Graf č. 10 – Vnímání sextingu jako rizikové formy komunikace

Graf č. 11 – Osoba v okolí s negativní zkušeností v důsledku sextování

Seznam příloh

Příloha A – Případy a kauzy sextingu

Příloha B – Dotazník použitý pro výzkumné šetření

Příloha A – Případy a kauzy sextingu

Hope Witsell (USA, 2009)

Třináctiletá dívka z Floridy Hope Witsell se stala obětí sextingu, bohužel v tom nejhorším možném smyslu. Bezproblémová, aktivní a přátelská žákyně se zamilovala do Alexe Eargooda. Jednoho dne chtěla upoutat jeho pozornost, a tak mu zaslala svou nahou fotografii. Jeho spolužačka si v autobuse vypůjčila mobilní telefon a našla tam fotografii Hope, kterou následně rozeslala dalším spolužákům. Dívce se od té doby začali veřejně posmívat. V tomto případě došlo k neoprávněnému šíření obsahu dalším osobám, a tak se fotografie stala virální. V důsledku jednání třetí osoby – spolužačky, se Hope potýkala se šikanou. Stala se terčem posměchu, urážek a pomluv. V důsledku šíření fotografií školou se o celé skutečnosti dozvědělo vedení školy, které Hope postihlo tím, že jí na týden vyloučili ze školy. Období bylo pro Hope velmi náročné, a přesto se zúčastnila oblíbeného setkání organizace Future Farmers od America (FFA), avšak i tam se setkala s nepříjemným jednáním ze strany chlapců, kteří po ní vyžadovali nahé fotografie. Dále se dozvěděla, že ji vedení školy v zakázalo kandidovat na studentského zástupce dalšího setkání FFA. Od zveřejnění jejich intimních fotografií se odehrálo spousta negativních událostí. Hope už přestala celou situaci zvládat a začala sebepoškozovat, až nakonec spáchala sebevraždu ve svém dětském pokoji. (Kopecký, 2011, online) Podobně jako Jessica Rene Logan se v důsledku sextování potýkala s negativními dopady sextingu v různých oblastech, až nakonec spáchaly sebevraždu.

Emma Jones (Velká Británie, 2010)

Podobný osud měla i Emma Jones, která odeslala své erotické fotografie partnerovi. Po rozchodu začala pracovat jako učitelka na základní škole ve Spojených arabských emirátech. Jednoho dne její expřítel zveřejnil intimní fotografie na sociální síť Facebook, díky tomu se Emmě začaly veřejně posmívat. Netrvalo dlouho a kolega z práce obvinil ženu z prostituce. Pro Emmu to dle tamější legislativy znamenalo mnohem horší následky. Psychické důsledky byly tak rozsáhlé, že si Emma vzala život – vypila leptavý čisticí prostředek. (Kopecký, 2011, online)

Kauza Libimseti.cz

V roce 2008 se objevil první případ zneužití intimních materiálů, které byly nahrány na internet. Ještě před tím, než se stal nejpopulárnějším Facebook, Instagram nebo Twitter, využívali mladí lidé ryze české sociální sítě, jako byli Libimseti.cz nebo Lidé.cz. Princip těchto sítí je obdobný jako u těch nynějších. Uživatelé mohli nahrávat obsah, který v některých případech šel zabezpečit heslem. V roce 2008 měla síť návštěvnost 75 tisíc žen, přičemž necelá polovina byly nezletilé dívky. Většina z nich využívala Libimseti.cz jako úschovnu pro své intimní fotografie. Netrvalo dlouho a všimli si toho hackeři, kteří prolomili zabezpečení erotických snímků. Ze dne na den byly zveřejněné tisíce fotografií, které byly určeny jen potřebě autora, popřípadě byly foceně pro partnera. Dívkám se veřejně posmívalo tisíce lidí. Valná většina materiálu byla klasifikována jako pornografické dílo zachycující dítě. Případ řešila samozřejmě policie, a také se podařilo spoustu odkazů na uniklé fotky zablokovat. Některým uživatelům vznikla psychická újma v důsledku sdílení svých intimních fotografií na sociální sítě, i když se jednalo o uzamčené soubory. (Dušan, 2016, online) Tato kauza je v úzké souvislosti se sextováním, a proto není vhodné umisťovat své fotky ani do složky se zabezpečeným přístupem, protože se nachází stále na internetu.

Příloha B – Dotazník použitý pro výzkumné šetření

Vážení studenti,

jmenuji se Žaneta Rédlová a jsem studentkou 3. ročníku oboru Sociální patologie a prevence. Prosím o vyplnění následujícího anonymního dotazníku pro účely mé bakalářské práce, která je zaměřena na riziko sextingu v elektronické komunikaci u vysokoškolských studentů.

Předem děkuji za Vaše odpovědi.

1. Uveďte prosím Váš věk:

.....

2. Jakého jste pohlaví?

- a) Muž
- b) Žena

3. Na jaké fakultě právě studujete?

.....

4. Uveďte prosím studovaný obor:

.....

5. Jakou z uvedených aktivit jste někdy realizovali? (Vyberte jednu nebo více odpovědí)

- a) Posílání snímků svého nahého nebo polonahého těla
- b) Posílání textových zpráv se sexuálním obsahem
- c) Sdílení vlastního sexuálně explicitního materiálu na sociální sítě
- d) Přijmutí zpráv/snímků/videí jiné osoby
- e) Žádnou z uvedených

* Pokud jste realizovali některou z aktivit u předchozí otázky, prosím o vyplnění následujících tří otázek.

*6. Komu jste sdíleli/poslali Vámi vytvořený sexuálně laděný obsah? (Vyberte jednu nebo více odpovědí)

- a) Partnerovi/partnerce
- b) Kamarádovi
- c) Bývalému partnerovi
- d) Osobě, o kterou jsem měl(a) zájem
- e) Osobě, kterou jsem párkrát potkal(a)
- f) Osobě, kterou jsem neznal(a)
- g) Osobě, kterou jsem znal(a) pouze přes internet
- h) Jiné

.....

*7. Jaký byl důvod pro odeslání/sdílení Vašeho intimního materiálu? (Vyberte jednu nebo více odpovědí)

- a) Získání pozornosti muže/ženy
- b) Snaha navázat intimní kontakt s druhou osobou
- c) Upoutání pozornosti ve vztahu
- d) „Sexy“ dárek pro partnera/partnerku
- e) Flirtování
- f) Žertování
- g) Nuda
- h) Nátlak k poslání
- i) Získání pozitivní zpětné vazby
- j) Reakce na zaslání/sdílené erotické zprávy/fotografie/video jiné osoby
- k) Jiný

.....

*8. Kolikrát jste poslali/sdíleli zprávu, snímek nebo video s erotickým obsahem?

- a) Jednou
- b) Méně než pětkrát
- c) Méně než desetkrát
- d) Více než desetkrát

9. Myslíte si, že zprávy textového charakteru jsou méně nebezpečné než ty audiovizuální, pokud se jedná o sexuálně explicitní obsah?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

10. Považujete sexting za rizikový?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

11. Čeho by jste se nejvíc obávali při posílání či sdílení materiálu s vlastním sexuálním obsahem? (Vyberte jednu nebo více odpovědí)

- a) Zklamání rodičů
- b) Zklamání přátel
- c) Zklamání učitele
- d) Zklamání trenéra
- e) Ublížení mému vztahu
- f) Vydírání
- g) Problémů se zákonem
- h) Vzniklé ostudy, veřejného posměchu

- i) Potíží ve škole
  - j) Poškození rodinné pověsti
  - k) Poškození své pověsti
  - l) Potencionální nebo současný zaměstnavatel může obsah vidět
  - m) Ztráty zaměstnání
  - n) Možných sexuálních útoků
  - o) Obtížného stažení zveřejněného obsahu z kyberprostoru
  - p) Nevím
  - q) Jiné
- .....

12. Znáte ve svém okolí někoho, kdo má negativní zkušenost v důsledku posílání nebo sdílení zpráv/fotografií/videí s vlastním sexuálním obsahem?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

Děkuji za Váš čas, a především za Vaše odpovědi.